

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

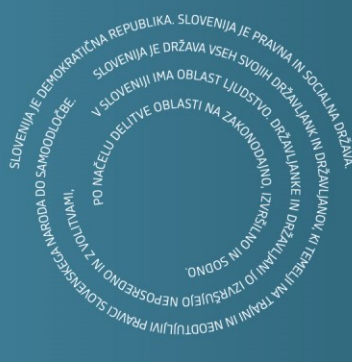
VIII

IZREDNA
SEJA

16

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 16. IZREDNA SEJA

(5. december 2018)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 16. izredna seja (5. december 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2019

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 16. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2H), PRVA OBRAVNAVA, EPA 247-VIII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	5
1. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2H), PRVA OBRAVNAVA, EPA 247-VIII	5
KARMEN FURMAN	5
TILEN BOŽIČ	6
MARIJAN POJBIČ	7
NINA MAUROVIČ	8
SONIBOJ KNEŽAK	8
JANJA SLUGA	9
MIHA KORDIŠ	10
ALEKSANDER REBERŠEK	11
VOJKO STAROVIČ	11
JURIJ LEP	12
KARMEN FURMAN	14
ROBERT PAVŠIČ	15
LJUDMILA NOVAK	16
SUZANA LEP ŠIMENKO	16
TILEN BOŽIČ	18
ANDREJ ŠUŠMELJ	18
JOŽEF HORVAT	19
TILEN BOŽIČ	20
MOJCA ŽNIDARIČ	21
KARMEN FURMAN	21
ANDREJ ŠUŠMELJ	22
JOŽEF LENART	22
FRANC JURŠA	22
JOŽE TANKO	23
JURIJ LEP	26
MAŠA KOCIPER	26
FRANC JURŠA	28
FRANC JURŠA	28
FRANC JURŠA	28
DANIJEL KRIVEC	28
JERCA KORČE	28
KARMEN FURMAN	29
JERCA KORČE	29
MARIJAN POJBIČ	29
MAŠA KOCIPER	32
TILEN BOŽIČ	32
KARMEN FURMAN	32

Državni zbor VIII. mandat

16. izredna seja
5. december 2018

Predsedujoči: mag. Dejan Židan.....predsednik Državnega zbora
Tina Heferle.....podpredsednica Državnega zbora
Jože Tanko.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 5. decembra 2018 ob 17.25.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 16. izredno sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 58. člena ter drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Jelka Godec, Tomaž Lisec, dr. Matej Tržan Vatovec, dr. Franc Trček, Nataša Sukič, Iva Dimic, mag. Matej Tonin, Jernej Vrtovec od 18. ure dalje, Ferenc Horváth in Žan Mahnič.

Na sejo so vabljeni predstavniki Vlade.
Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 16. izredne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 4. decembra 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslane prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 57 poslancev in poslank in vsi smo glasovali za ta dnevni red.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

S tem ugotavljam, da je dnevni red 16. izredne seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU, PRVA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 25 poslank in poslancev s prvopodpisanim Danijelom Krivcem. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 24 poslank in poslancem s prvopodpisanim Danijelom Krivcem zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja mag. Karmen Furman.

Izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani gostje, spoštovani kolegi in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tudi po volitvah nismo pozabili na stisko upokojencev. V parlamentarni postopek smo vložili predlog novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerim se predlaga dvig odmernega odstotka in usklajevanje pokojnin glede na gospodarsko rast, povišanje minimalne pokojnine za starostno in invalidsko pokojnino ter sistemska ureditev letnega dodatka v dveh različnih višinah, ki pa ne bo odvisna od vsakokratnega sprejemanja zakona o izvrševanju proračunov. S predlaganim zakonom rešujemo stisko upokojencev, ki so bili s strani vlade v zadnjih letih pozabljeni. Dejstvo je, da se slovenski pokojninski sistem že vrsto let srečuje s težavami, posledice katerih najhujše občutijo prav upokojenci. Tako danes velik delež upokojencev prejema pokojnino, ki je pod pragom revščine, njihov socialni status pa se iz leta v leto slabša, in to ne glede na dejstvo, da imamo že nekaj let v državi konstantno gospodarsko rast. V obdobju, ko je vlado vodila Slovenska demokratska stranka in smo imeli gospodarsko rast, so upokojenci slednje občutili tudi v svojih žepih. To je naša zaveza tudi za naprej, zato smo v stranki pripravili predloge sprememb veljavne zakonodaje, s katerim se bo izboljšal finančni in socialni status upokojencev.

Po predlogu danes obravnavane novele bi se postopoma zvišal odstotek za odmero pokojnine vsem zavarovancem, ki se še bodo upokojili in imajo odmerni odstotek za polno delovno dobo 40 let manjši od 63 %. Predlagana redna uskladitev pokojnin predstavlja dodatno zakonsko varovalko, in sicer da uskladitev, ki jo zakon že ureja, ne more biti nižja od 1 % v primeru gospodarske rasti preteklega leta za več kot 3 % oziroma nižja od

1,5 % v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 4 % ter nižja od 2 % v primeru gospodarske rasti v preteklem letu za več kot 5 %. Predlagamo zakonitev stalnega letnega dodatka v dveh višinah. Znesek 80 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo bi se izplačal kot letni dodatek vsem upokojencem, ki prejemajo nižjo pokojnino, kot je višina najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo. Znesek 50 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo pa bi se izplačal kot letni dodatek tistim upokojencem, ki prejemajo višjo pokojnino, kot znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo. Takšna ureditev odpravlja negotovost, saj bodo na ta način upokojenci natančno vedeli, kakšen dodatek lahko pričakujejo, ta pa ne bo vsako leto predmet političnega merjenja moči. Ker pa danes na žalost ne moremo niti mimo dejstva, da številni upokojenci prejemajo nižjo pokojnino, kot je po novem določen minimalni mesečni znesek kot tisti minimum za preživetje ene osebe, se z obravnavano novelo predlaga, da se najnižja starostna ali invalidska pokojnina zviša na nivo tega minimalnega osebnega dohodka.

V Slovenski demokratični stranki se zavedamo, da upokojenci predstavljajo pomemben del naše družbe. Glede na vse vaše predvolilne izjave, spoštovane kolegice in kolegi iz koalicije, in glede na vsebino sklenjene koalicijske pogodbe, ki ste jo podpisali, bi predlagane rešitve danes morale uživati tudi vašo podporo ali vsaj zadostno večino za njihovo sprejetje. Dejstvo je, da upokojenci ne potrebujejo nekih izrednih strategij, raznih belih knjig. Potrebujejo pa dostojno pokojnino, s katero bodo lahko plačevali svoje položnice in hrano za preživetje. In prav je, da se danes pri vašem odločanju presežejo strankarski in politični interesi, da imamo pri sprejemanju odločitev v mislih predvsem zgodbe ljudi, ki po več letih trdnega in poštenega dela ter plačevanja prispevkov danes žal živijo na robu preživetja. Odgovorni smo za te ljudi in odgovornost je na vseh nas, ki smo tukaj v službi ljudi, da najdemo prave rešitve. Zato v Slovenski demokratični stranki pri sprejemanju predlaganih sprememb obravnavane zakonodaje danes prosimo za vašo podporo.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Za uvodno predstavitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade Tilnu Božiču, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Izvoli.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke, poslanci, hvala za besedo.

Vlada je preučila navedbe in utemeljitve predloga novele ZPIZ-2H, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Krivcem. Vlada vsebine predloga zakona ne podpira, kar pa ne

velja za cilje, ki jih zasleduje predloženi zakon. Rešitve, ki bodo urejale navedeno problematiko, bo pripravila Vlada in jih vključila v prihodnje spremembe pokojninske zakonodaje na celovitejši in enakopravnejši način, pri čemer jih bo predhodno uskladila tako znotraj koalicije kot tudi socialnimi partnerji. To lahko pričakujete v prvi polovici prihodnjega leta. Vlada v mnenju uvodoma meni, da predlagane rešitve niso ustrezne, saj ne upoštevajo temeljnih načel pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter vzpostavljajo nesistemske rešitve. Dvig odmernega odstotka zgolj v primeru upokojitve s 40 leti pokojninske dobe ni ustrezen in je nestimulativen. Nesorazmerno bi se namreč povečalo vrednotenje 40 let pokojninske dobe, in sicer kar za 4 %, medtem ko je vsako leto nad 15 let vrednoteno v višini 1,25 %, izboljšal pa bi se zgolj socialni položaj tistih posameznikov, ki se upokojujejo s 40 leti pokojninske dobe, torej kategorije, ki jo ne nazadnje že varuje institut zagotovljene višine pokojnine v višini trenutno 516 evrov. Vsem ostalim kategorijam, ki so delale morda le malenkost krajše obdobje, lahko tudi 39 let, pa tak predlog ne prinese izboljšanja. Predlog o dvigu najnižje pokojnine v višini 392,75 evrov ne upošteva temeljnega načela pokojninskega sistema, da je pokojnina odvisna od dosežene pokojninske dobe. Prav tako neutemeljeno ruši razmerja med prejemniki pokojnine, saj enači zavarovance, ki so se upokojili s pokojninsko dobo 15 let ter zavarovance, ki so dopolnili 32 let pokojninske dobe. Predlagana rešitev je torej z vidika nadaljnjega dela nestimulativna, z vidika zavarovancev, ki so delali daljše obdobje, pa nepravilna, saj se dolžina plačevanja prispevkov v njihovem primeru ne bi odrazila v višini pokojnine. Sistem pokojninskega zavarovanja vpeljuje uravnilovko, ki za ta sistem ni primerna in tudi ne značilna, še posebej ne v takšni meri. Ureditev, ki bi jo ZPIZ-2 določala tudi višino letnega dodatka v našem mnenju ni ustrezna. Znesek letnega dodatka ni bil nikoli zakonsko opredeljen, temveč je bilo njegovo izplačilo ter tudi višina vedno vezana na finančne zmožnosti bodisi zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje bodisi državnega proračuna. Vlada meni, da je trenutna ureditev načina določanja višine letnega dodatka ustreznjša kot pa fiksna določitev zneska v ZPIZ-2. Z določitvijo več razredov se lahko v večji meri upošteva socialni položaj posameznikov, s čimer se tudi ustrezneje sledi trenutnemu namenu, ki ga ta pravica v zadnjem obdobju zasleduje.

Glede predloga za določitev uskladitve pokojnin z gospodarsko rastjo Vlada Republike Slovenije meni, da je sedanja ureditev ustreznjša in da se gospodarska rast posredno že upošteva pri usklajevanju pokojnin, in sicer skozi formulo, ki predvideva usklajevanje tudi v odvisnosti od rasti plač. Vlada nazadnje ugotavlja, da predlog zakona ne vsebuje ustrezne presoje finančnih posledic, ki pa bodo

glede na predlagane rešitve za državni proračun brez dvoma nastale.

Kot rečeno že uvodoma, Vlada predloga, ki je trenutno pred vami, ne podpira. Za dodatna pojasnila sem vam pa kot tudi sodelavci, na voljo v nadaljevanju. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo Marijan Pojbič.

Izvoli.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki smo ga vložili v parlamentarno proceduro, podprli.

Vedno znova in znova poslušamo razprave vseh poslanskih skupin, kako je treba pomagati najbolj ranljivim skupinam v naši državi, med katere zagotovo spada veliko število upokoјencev, ki živijo na samem robu ali pa pod pragom revščine. Ko pa pride na naše poslanske klopi zakon, s katerim želimo to stanje izboljšati, se marsikateremu samooklicanemu borcu za socialno državo zgodi, da pozabi na besede in dane obljube pred volitvami. V Slovenski demokratski stranki se zavedamo potrebnih sprememb na tem področju in tudi danih obljub pred volitvami, zato smo tudi vložili omenjeni zakon. Danes se bo ponovno pokazalo, kdo govori eno, dela pa drugo, katere politične skupine resnično želijo upokoјencem, ki so na socialnem robu naše družbe, pomagati in ne samo iskati njihove glasove pred volitvami. Tukaj še posebej imam v mislih Stranko Alenke Bratušek, SD in Desus.

Predlog, ki je pred vami ni političen, ne prihaja pred vas pred ali med volilno kampanjo in je eden od korakov k realizaciji našega programa, programa, ki ga je na volitvah pred pol leta podprlo daleč največ volivk in volivcev. Zato ima še toliko večjo težo in si zasluži konkretno obravnavo. Glede na to, da so se praktično vse stranke, ki so bile izvoljene v Državni zbor v svojih volilnih programih oziroma predvolilnih izjavah zavezale, da bodo storile vse za izboljšanje finančnega položaja najrevnejših upokoјenk in upokoјencev, pričakujemo enotno podporo predlogu. Tako je v koalicijski pogodbi za mandat 2018–2022 posebej in konkretno naveden ukrep pod naslovom Preprečevanje revščine med prejemniki pokojnin, stran 9, kjer se sedanja koalicija zavezuje k postopnemu dvigu minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo čez prag revščine, trenutno 613 evrov, ob upoštevanju sorazmernosti vplačanih prispevkov, skladno z javnofinančnimi zmožnostmi, k postopni določitvi odmernega

odstotka za 40 let pokojninske dobe v višini najmanj 63 % z uveljavitvijo v januarju 2019. Opredeljuje tudi določitev letnega dodatka v dveh različnih višinah, in sicer 80 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim, ki prejemajo pokojnino manjšo, kot znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo. Uveljavitev ukrepa je predvidena s 1. januarjem 2019. Minimalna pokojnina za polno pokojninsko dobo je trenutno najmanj 500 evrov. Vendar pa se je treba zavedati, da številni upravičenci prejemajo celo nižje pokojnine, kot je določen osnovni znesek minimalnega osebnega dohodka, ki je po novem določen na 392,75 evra in po mnenju koalicijskih strank predstavlja minimalni mesečni znesek, ki je potreben za preživetje.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke želimo še posebej poudariti, da pokojnina ni socialni korektiv, ampak zaslužen denar, ki so ga upokoјenci vplačevali v pokojninsko blagajno. Cilj zakona je izboljšati položaj socialno najbolj ogroženih upokoјencev z rešitvami, ki tudi glede na izjave parlamentarnih strank in koalicije uživajo njihovo podporo.

S predlogom zakona se predlaga, da se najnižja starostna ali invalidska pokojnina zviša na nivo minimalnega osebnega dohodka in to je 392,75 evra. Druga dva ukrepa, ki pa naj bi se v skladu s koalicijski pogodbo uveljavila že v januarju 2019, pa sta postopno povišanje odmernega odstotka za polno delovno dobo na najmanj 63 % ter uzakonitev stalnega pokojninskega dodatka v dveh višinah.

Postopno povišanje odmernega odstotka je predlagano v tem zakonu z namenom, da se prepreči realno padanje pokojnin. Ureditve letnega pokojninskega dodatka pa je v področnem zakonu, ker je nujno, saj v veljavnem zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leto 2018 in 2019 v letu 2019 ne predvideva letnega pokojninskega dodatka. Pri tem se zasledujejo naslednja načela: načelo socialne države, zavarovalno načelo, načelo zagotavljanja socialne varnosti in načelo enakosti. Zato pozivam vse poslanke in poslane tega sklica Državnega zbora, da ne glede na politično pripadnost, ne glede na koalicijo oziroma opozicijo odločimo tako, da bodo ljudje, ki so v takšnih težkih življenjskih stiskah, ko enostavno ne vedo, kako preživeti iz meseca v mesec, ko se jim zatrese roka ob vsakem centu, ko si ne upajo skuriti preveč drv dnevno, ne glede na toploto v njihovem bivalnem okolju, ko ne morejo sanjati o božičnih praznikih, novoletnih praznikih, ko si lahko privoščijo dva litra mleka na teden, majhno količino kruha, da o mesu sploh ne govorim, ko ne vedo, kako bodo plačali elektriko, vodo in še bi lahko našteval. In takšnih stisk in situacij je v naši Sloveniji zelo veliko, zato se moramo vsi skupaj še posebej potruditi, da bodo ti upokoјenci lahko končno dostojno zaživel.

Človečnost nam narekuje, da moramo stopiti skupaj in dani situaciji narediti konec. Ta zakon je dobra popotnica k reševanju problemov najbolj ranljivih skupin upokojencev, ki seveda niso edina takšna skupina, zagotovo pa so največja in najbolj izpostavljena. Verjamem, da to zmoremo in tudi želimo. Ko bomo danes glasovali o tem zakonskem predlogu bo jasno, ali smo tukaj, da ljudem pomagamo, ali pa sedimo tukaj izključno zaradi osebnih koristi.

Pri Slovenski demokratični stranki bomo dokazali, da nam ni vseeno za ljudi oziroma upokojence, ki resnično potrebujejo našo pomoč. Predlog zakona, ki smo ga vložili v parlamentarno proceduro bomo z veseljem podprli, saj se zavedamo, da smo poslani od ljudi za ljudi.

Zato drage poslanke in poslanci, prosim vas, da zakon v prvem branju podprete na tak način omogočite, da skupaj oblikujemo rešitve, ki bodo reševale stisko in trpljenje marsikaterega upokojenca in upokojenke. Če menite, da bi bilo mogoče zakon z dopolnitvami tudi izboljšati, smo za vaše predloge v Slovenski demokratični stranki odprti.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Lista Marjana Šarca, zanjo Nina Maurovič. Izvoli.

NINA MAUROVIČ (PS LMŠ): Hvala lepa za besedo. Spoštovane, spoštovani!

Poslanska skupina Slovenske demokratične stranke je v zakonodajni postopek vložila novelo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Predlog zasleduje cilje in rešitve, o katerih govori tudi sporazum, podpisan med koalicijskimi strankami. Pri tem bi mogoče najprej pomislili, da je poslanec in poslanka SDS edinim mar za socialni položaj upokojencev v Republiki Sloveniji, da se le oni zavzeto borijo za pravično ureditev položaja starejših v naši družbi.

Vendar je resnica malenkost drugačna. V ozadju vlaganj vseh teh predlogov opozicije, sploh pa slednjega s strani SDS, je preiščena politična igra. Njen osnovni namen je otežiti delo koalicije, ali pa jo spraviti v medijsko neugoden položaj, pri tem pa so predlagatelji površni, in to v tolikšni meri, da niti ni težko najti argumentov, zakaj takšni predlogi niso dobri in bi povzročili dodatno pravno neurejenost ali ne celovitost.

V koalicijskem sporazumu so zapisani nekateri izzivi in rešitve za odpravo revščine med prejemniki pokojnine. Zapisani niso samo predlogi, ki jih je v zakon parcialno povzela Poslanska skupina SDS. Predvideni so številni drugi ukrepi, ki bodo celostno naslavljali problematiko, ki so jo pojavlja na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri tem smo koalicijski partnerji skušali upoštevati tudi finančno vzdržnost pokojninske blagajne in

stabilnost, ki jo na tem področju potrebujemo za normalno delovanje pokojninskega sistema.

Vsega ne moremo narediti čez noč. Spremembe morajo biti preudarne, usklajene s socialnimi partnerji in finančno vzdržne. Socialni položaj upokojencev bo boljši že s sprejetjem novele Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019. V letu 2019 predvidevamo izredno uskladitev pokojnin in izplačilo višjega letnega dodatka, tako imenovanega regresa za upokojence, za kar bomo skupaj zagotovili 25 milijonov evrov več kot do sedaj.

Pri letnem dodatku se bomo nadalje zavzemali za postopno ureditev na način, kot je opredeljen v koalicijskem sporazumu. Ocenjujemo pa, da je v tem trenutku za določene pravice upokojencev bolje, če jih ureja predlog zakona o izvrševanju proračunov, saj so le-te odvisne od trenutne finančne slike Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in proračunskih gibanj.

Ostalo moramo urediti celostno v sklopu primarnega zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zapisano v koalicijskem sporazumu bomo tekom mandata zagotovo uresničili, vendar ne zaletavo in nespametno na plečih predlogov zakonov, ki nimajo opredeljenih niti finančnih posledic tovrstnih sprememb. Na koncu naj poudarim, da se je tudi Vlada Republike Slovenije zavezala, da bo predlog zakona, ki bo vključeval smernice iz koalicijskega sporazuma, pripravila v prvi polovici leta 2019.

Na podlagi izrečenega v Poslanski skupini Liste Marjana Šarca predloga novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je danes pred nami, ne bomo podprli.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo Soniboj Knežak. Izvoli.

SONIBOJ KNEŽAK (PS SD): Hvala, predsedujoči. Spoštovani.

»Zaradi tega ker relevantni podatki za okvirni izračun finančnih posledic niso javno dostopni, ni možno oceniti finančnih posledic. Zakon ne predvideva dodatnih proračunskih sredstev za izvedbo zakona, saj se sredstva za pokojninska izplačila zagotavljajo pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.« Konec citata. Spoštovane kolegice, kolegi, citiral sem vam dve povedi z 8. strani, s katerimi predlagatelji ocenjujejo finančne posledice predloga zakona in odgovarjajo na vprašanje, kje bomo pa vzeli. Takšen je odnos predlagateljev do javnih financ, po tem ko so na samem začetku mandata zagnali preplah zaradi uničujočih ukrepov, ki jih je koalicija uvrstila v koalicijski sporazum. Danes, kolegice in kolegi, le dobra dva meseca kasneje sami predlagajo izvedbo koalicijskih ciljev na področju pokojnin,

seveda brez analiz in izračunov in celo s cinično pripombo, da to državnega proračuna ne bo stalo nič, saj so pokojnine strošek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Seveda tega ne delajo zato, ker bi želeli dobro slovenskim upokojencem in upokojenkam, in tudi ne zato, ker bi v vmesnem času našli odgovora na vprašanja, koliko ukrepi stanejo ter kje bomo vzeli. Ne, vse to je le zato, da bi nagajali koaliciji pri sprejemanju proračunskih zakonov. Vse to le zato, da bi se norčevali iz koalicijskih načrtov in jih poskušali prikazati v slabi luči.

Ključne rešitve, ki jih vsebuje predlog zakona, so zelo podobne ciljem, ki smo jih na področju pokojnin zapisali v koalicijski pogodbi. Njihov namen naj bi bil zagotoviti dostojne pokojnine zlasti tistim, ki danes prejemajo pokojnine manjše od 500 evrov. Takih prejemnikov, tu se strinjamo, je preveč, da ne bi čutili odgovornosti, da tudi ukrepamo. Žal pa ostaja razlika med ciljem, ki ga vladajoča koalicija zapiše v svoj sporazum z namenom, da poiščemo rešitve in da jih do konca mandata dosežemo, in pa zakonskim predlogom, ki določenim skupinam upokojencev obljublja povišanje pokojnine, ne da bi vedeli, kako tako obveznost tudi izpolniti. Morda bo kdo želel te besede tolmačiti kot odrekanje ali razvodenitev ciljev koalicijske pogodbe, zato moramo to tolmačenje zavrniti že vnaprej. Dvig odmernih odstotkov najnižjih pokojnin in upoštevanje vseh dejansko vplačanih prispevkov pri pokojninski dobi sta vsekakor tudi naš cilj. Za razliko od nekaterih pa želimo to storiti premišljeno in celovito. Brez analiz in izvedenih načrtov pa je tak predlog samo ovira uveljavitvi proračunskih sprememb, s katerimi bi v prihodnjem letu med drugim zagotovili tudi upokojski dodatek v petih višinah. Spremembe pokojninskega sistema imajo zelo dolgoročne in mučne učinke na ljudi, kot so ugotavljali tudi sami predlagatelji nekaj dni nazaj, ko so predlagali povišanje kmečkih pokojnin. Zelo pomembno pa je, da s parcialnimi rešitvami še dodatno ne poslabšujemo položaja nekaterih skupin.

Zato, spoštovane kolegice in kolegi, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov po koncu razprave nasprotovali predlogu sklepa, da je ta predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo Janja Sluga. Izvoli.

JANJA SLUGA (PS SMC): Danes se nam obeta še ena razprava v nizu tistih, ko bomo z ene na drugo stran deležni pripenjanja lovorik o tem, kdo se najbolj zavzema za upokojence in upokojenke. Hkrati bomo seveda tudi mrzlično iskali krivca za prenizke pokojnine in za slab gmotni položaj upokojencev. Vse to bomo počeli na osnovi aktualne koalicijske pogodbe, ki je bila

podpisana s strani petih koalicijskih oziroma vladnih strank. Vse lepo in prav. Gre za legitimno početje in drugih. Kljub temu pa velja razsvetliti nekaj zelo pomembnih dejstev.

Predlagatelji današnje novele spretno izkoriščajo manevrski prostor koalicije, čeprav niti eden od predlaganih ukrepov ni del njihovega predvolilnega programa, kljub temu da so danes to zatrjevali. V nasprotnem bi se danes namreč pogovarjali o tem, kako bomo upokojencem z nizkimi pokojninami vsako leto zagotovili božičnico v višini 500 evrov ali pa bi opravili razpravo o prihodnosti pokojninskega sistema na podlagi bele knjige o pokojninski reformi. Pa je ne bomo, ker to ni namen današnje seje.

Namen danes je nekatere prikazati kot neke brezskrbne odločevalce, ki še svojih lastnih zavez ne spoštujejo. Zaradi nekaterih, po našem mnenju nepotrebnih nesoglasij med določenimi koalicijskimi partnerji smo danes tako priča poskusu, da bi se uresničil tisti rek, saj veste, kjer se prepirata dva ... Govorim seveda o političnem smislu pri nabiranju političnih točk.

V poslanski skupini Stranke modernega centra se od takšnega početja distanciramo, saj bodo na koncu kratko potegnili predvsem tisti, v imenu katerih se tako radi oglašamo – upokojenke in upokojenci.

Ne glede na to pa so pomembna predvsem vsebinska dejstva, zaradi katerih v naši poslanski skupini predloga zakona ne bomo podprli. Prvič. Veljavna koalicijska pogodba nikjer ne govori o tem, da se bosta letni dodatek in usklajevanje pokojnin izvedla znotraj Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Višina letnega dodatka v preteklih zakonodajah nikoli ni bila zakonsko urejena na tak način. Celotni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju določa, da se znesek dodatka določi v zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna. Enako je tudi z izrednim usklajevanjem pokojnin. In z aktualnim vladnim predlogom zakona o izvrševanju proračunov, o katerem bomo kmalu odločali, počnemo ravno to, kar je danes predlagano. Izredno usklajujemo pokojnine in upokojencem namenimo letni dodatek. Njihov položaj se torej s tega vidika ne poslabšuje. Poleg tega se bo skladno s predlaganim zakonom o izvrševanju proračuna v februarju leta 2019 uskladil tudi dodatek za pomoč in postrežbo ter invalidnina za telesno okvaro. Uskladitev je predvidena v enaki višini in na enak način kot redna uskladitev pokojnin. Ta dodatek pa se, če samo omenimo, med drugim nista usklajevala vse od leta 2013.

Drugič. Še zmeraj smo zavezani h koalicijski zavezi po dvigu odmernega odstotka, a ne na način, kot je predlagan danes, ki izboljšuje socialni položaj samo tistim posameznikom, ki imajo dopolnjenih 40 let delovne dobe. Vsem ostalim, ki so delali krajše obdobje, pa tak predlog ne bo prinesel nikakršnega izboljšanja. In ne pozabimo, v prejšnjem mandatu, v času vlade Mira Cerarja je

bil uveden inštitut najnižje pokojnine v primeru izpolnjevanja polnih upokojitvenih pogojev. Kar pa imamo na mizah danes, je v resnici reševanje ene skupine na račun druge.

In tretjič. Predlog, da se vsem, ki imajo pokojnino odmerjeno v višini, ki je nižja od osnovnega zneska minimalnega dohodka, zagotovi najnižja pokojnina v višini tega zneska, v resnici ni koristen oziroma je v nasprotju z zavarovalnim načelom in načelom enakosti, ki sta pomembno vgrajena v obstoječ pokojninski sistem. Poslanska skupine Stranke modernega centra ga že na seji Odbora za delo, sicer v obliki amandmaja ob sprejemanju nekega drugega zakona, ni podpirala. Zakaj? Ker se dolžina plačevanja prispevkov ne bi odražala tudi pri višini pokojnine. Posameznik s petnajstletno pokojninsko dobo bi bil izenačen s tistim, ki je dopolnil dvaintrideset let pokojninske dobe. Je to pravično? Je to v duhu temeljnih načel našega pokojninskega sistema?

Spoštovani! Zagotovo smo vsi danes prisotni že kdaj storili kaj dobrega za upokojence in upokojenke. Temu nihče ne oporeka. Tudi prvi koraki nove vlade so usmerjeni v izboljšanje njihovega položaja. Naslednji teden bomo vsi skupaj imeli možnost, da te rešitve tudi potrdimo in potem z enakimi koraki, dobrimi za upokojence, tudi nadaljujemo. Prehitevanje po desni ali po levi po naši oceni ne koristi nikomur.

Predlagana novela naše podpore ne uživa in glasovali bomo seveda proti sklepu, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanj Miha Kordiš.

Izvoli.

MIHA KORDIŠ (PS Levica): Hvala, predsedujoči.

SDS s tem predlogom prepisuje koalicijsko pogodbo. Za akcijo skriva svojo preteklost in sedanost stiskanja revnih in varčevanja na delavcih. In ta super hikovski neusmiljeni mlin jemanja revnim in dajanje bogatim ni prizanesel niti upokojencem. Pokojninske reforme in politike, tudi dveh Janševih vlad, delovnim ljudem niso nikoli dale, vselej so jim le vzele. Posledice – pokojnine so v Sloveniji prenizke. Že leta 2006 je najnižja pokojnina znašala 69 % povprečne plače. V letu 2016 pa je to razmerje padlo pod 60 %. V Levici smo že večkrat opozorili, da polovica starostnih upokojencev prejema pokojnine, ki so nižje od minimalnih življenjskih stroškov na 613 evrih. In da zajamčene pokojnine znašajo 207 evrov, kar je za 185 evrov pod ravno socialno pomoč. Prav pri tej najnižji pokojnini je treba zapoprijeti in dvigniti na raven kratkoročnih minimalnih življenjskih stroškov, to je 442 evrov, kot eden izmed prvih korakov. Stopnja revščine med upokojenci je štirikrat višja kot med zaposlenimi, pri čemer so najbolj prizadete ženske nad 65

letom starosti. Vsaka peta revna oseba pri nas je upokojena ženska. Če pogledamo podatke Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za oktober 2018 je pokojnino, manjšo od 500 evrov, prejelo več kot 32 tisoč ljudi, od tega skoraj 22 tisoč žensk. Pa smo kljub nizkim pokojninam morali lani za njihovo izplačilo poleg prispevkov zagotoviti še dodatnih 125 milijard evrov iz državnega proračuna. In med drugim, zakaj je bilo to treba storiti, je tudi razlog, da delodajalci plačujejo pol nižje prispevke kot delavci. Govorimo o tem, da smo družba, ki se stara. Govorimo o tem, da mladi ne najdejo dela. In govorimo o tem, da bo treba vse dlje in dlje delati. Imamo mlade, ki ne najdejo dela, in imamo starejše, ki jim ne dovolimo odhoda v pokoj. In prav vsakemu je lahko jasno, da sta ti dve trditvi v protislovju, pa vendarle držita. Držita zato, ker država potrebuje čim več tistih, ki v blagajno prispevajo. S podaljševanjem delovne dobe in pritiskom k nizkim pokojninam država zagotavlja to vzdržnost blagajne. Pa država to res potrebuje? Mar ne bi morali logike obrniti? Mar ne bi morali tisti, ki so vse življenje delali, sedaj v miru uživati starost? Mar jim ne bi morali zagotoviti dostojnih pokojnin? Bi se zato sesul celoten sistem? Bi se država znašla v finančni krizi, če kar naenkrat dvignemo pokojnine na dostojnejšo raven? Odgovor je ne. Vse to lahko storimo, ne bomo bankrotirali, samo zamenjati moramo vir dohodka. Namesto ogabnega parazitiranja na delu starostnikov, ki si ga v tem trenutku privoščijo država, in držanju pokojnin na nesramno nizki ravni, lahko najprej izenačimo prispevke delodajalca s prispevki delavca. Preprost enačaj in odprava neenakosti je lahko prvi korak. Drugi korak je povečana obdavčitev kapitala in dobičkov. Plačilo prispevkov od dohodkov kapitala bi v blagajno prineslo dodatnih 50 milijonov evrov. Tretji korak je ureditev nepremičninskega trga, ki bi obdavčila tiste z več nepremičninami, jih prisilila, da plačajo več, ker posedujejo več. Ali bi se pa enostavno nepremičnin znebili in s tem olajšali iskanje namestitve vsem tistim, ki jim v tem trenutku rente poberejo polovico dohodkov. Poleg tega bi lahko uvedli solidarno dajatev na vse dohodke, iz katere bi se plačevala oskrba starostnikov tako v domovih za starejše kot v obliki pomoči na domu. Ali gremo v tej smeri? Ne. namesto tega smo prišli do točke, kjer dejansko govorimo o strategijah preživetja starejših. Govorimo o omejevanju vitalnih potreb. Govorimo o stvareh, na katere kot družba niti slučajno pod nobenim pogojem ne bi smeli niti pomisliti, kaj šele pristati. Imamo upokojence, ki varčujejo pri hrani in si trgajo od ust. Imamo take, ki varčujejo pri kurjavi, tolčejo energetske revščino oziroma se izogibajo trgovinam, če o vzdrževanju stanovanj in podobnem sploh ne začnem. 58 tisoč ljudi, starejših od 65 let, živi v revščini. Po stopnji tveganja revščine med starejšimi smo nad povprečjem Evropske unije. Rešitev je več kot dovolj, samo zorni kot moramo zamenjati. Lahko na kratko pogledamo,

kaj pravite vi, in kaj pravimo mi v Levici. Vi po eni strani vztrajate, da delovna mesta izginjajo, da dela nadomeščajo stroji in tako naprej. Po drugi strani pa še vedno trdite, da morajo ljudje delati praktično do svoje smrti. To je popolnoma protislovno stališče, ampak vas to niti najmanj ne moti. Mi v Levici pa pravimo, da drži, da delovna mesta izginjajo zaradi napredka tehnologije, drži tudi, da se prebivalstvo stara, ne drži pa, da moramo delati do smrti. Pravimo preprosto, da omenjeno protislovje razumemo, če si priznamo, da je odraz temeljnega nasprotja med delom in kapitalom, med razvojem produktivnih sil, kar spremljamo v tehničnem in znanstvenem napredku naše družbe, na eni strani, in produkcijskimi odnosi, ki se vztrajno upirajo, da bi sledili temu napredku, na drugi strani. In to se odraža v tem, da imamo namesto šest ali štiriurnega delovnika po tri ali štiri službe, to se odraža v tem, da imamo najsodobnejšo tehnologijo, medtem ko nekateri naši sodržavljeni nimajo denarja za hrano. In to se odraža tudi v tem, da morajo ljudje delati do visoke starosti, namesto da bi uživali preostanek življenja v miru. Tako bo, dokler boste zagovarjali državo, katere osnovni funkciji bosta zgolj in samo stimuliranje in subvencioniranje gospodarstva. Vprašanje pokojnin zato ni zgolj vprašanje, ki bi se dotaknilo samo ene populacije ljudi. Je tudi vprašanje zdravstvenega sistema, v kateremu je treba končati privatizacijo in ukiniti koncesije. Je tudi vprašanje izobraževalnega sistema, ker odpiranje univerze trgu pomeni absoluten padec kakovosti izobraževanja. In je tudi vprašanje delovnih mest, ki jih uničujejo bolj kot stroji prekarizacija delovnih režimov, negotovi pogoji dela in nizke plače zaposlenih. Zato potrebujemo javno zdravstvo, ki bo dostopno in kakovostno. Zato potrebujemo javno šolstvo, kjer bodo edine razlike tiste v predanosti študiju, ne pa o tem, kdo si študij lahko privošči.

Zato potrebujemo stabilna delovna mesta, kjer ljudje ne bodo izgorevali za mizerne plače. Vse to se prevede tudi v dostojne pokojnine, v odpravo revščine in v dvig standarda bivanja upokojenk in upokojencev. Vse to potrebujemo skupaj. To je nekaj, za kar se v Levici borimo. To je nekaj, kar zagovarjamo, zato tudi temu predlogu ne bomo nasprotovali, pa čeprav je SDS kot predlagatelj do upokojencev in pokojnin dvoličen do onemoglosti. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati, zanj Aleksander Reberšek.

Izvoli.

ALEKSANDER REBERŠEK (PS NSI): Spoštovani podpredsednik, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Zakon, ki ga obravnavamo, je bil vložen na pobudo Zveze društev upokojencev

Slovenije. ZDUS je namreč pred kratkim vsem poslanskim skupinam poslal dopis, v katerem nam je predstavil predloge ukrepov, s katerimi želi v nekaj letih doseči povišanje pre nizkih pokojnin za bodoče upokojence. To bi dosegli predvsem s temi ukrepi: dvig odmerne odstotka za odmero pokojnine na 63 % za polno delovno dobo, dvig bi se opravil postopno v petih letih in sicer po 0,55 odstotka na leto; povišanje minimalne pokojnine za starostno in invalidsko pokojnino, in sicer na raven zneska minimalnega dogodka, ki je določen v zakonu o socialnovarstvenih prejemkih; določitev letnega dodatka v dveh višinah, in sicer višji znesek za prejemnike pokojnin, ki so nižje od višine pokojnine za polno pokojninsko dobo, in nižji znesek za tiste, ki prejemajo več od višine pokojnine za polno pokojninsko dobo; vezava rednega usklajevanja pokojnin na višino gospodarske rasti v preteklem letu.

V Novi Sloveniji podpiramo predloge rešitev, ki so jih pripravili v ZDUS, vložili pa kolegi iz SDS, saj je treba izboljšati gmotni položaj upokojencev. O tem se verjetno vsi strinjamo. Rešitve, ki jih predlaga Zveza društev upokojencev Slovenije so premišljene, še zlasti pa postopne. To pomeni, da so uresničljive tudi z vidika proračuna. Ravno včeraj smo se z vodstvom Zveze društev upokojencev pogovarjali o problematiki pokojninskega sistema. Predsedniku ZDUS smo predlagali, da bi prav on bi moral prevzeti vlogo povezovalca razprav, povezanih z reformo pokojninskega sistema.

Demografski trendi zahtevajo prilagoditev pokojninskega sistema, ZDUS pa je za to najbolj poklican, saj je nekakšen ambasador, ki bi lahko vse politične sile spodbujal k pogovorom in iskanju rešitev za skupno mizo. V zadnjem času se namreč kaže zelo očitna tekma političnih strank za teme, ki so povezane z upokojenci, a zdi se, da vsa ta tekma političnih strank ne daje pravih rezultatov, da bi se to izražalo tudi pri pokojninah upokojencev. V Novi Sloveniji ne bomo nehali opozarjati na slab položaj invalidov, vdov ter kmečkih žensk, ki še vedno životarijo z žalostno nizkimi prejemki. Poslanci smo to dolžni urediti.

Poslanci Nove Slovenije bomo zakon podprli.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek, zanj Vojko Starovič. Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo.

Spoštovani, zakonskega predloga, ki je danes pred nami, skoraj ni mogoče oceniti drugače kot nagajanje. V stranki SDS so praktično kopirali dobre rešitve Stranke Alenke Bratušek za upokojence in za tiste, ki se še bodo upokojevali in jih sedaj prodajajo za svoje. Vendar je tu velika razlika. Predlog je namreč le

slaba kopija predloga Stranke Alenke Bratušek, kar je podrobno obrazložil že državni sekretar. Poleg tega pa SDS v resnici ne gre za upokoјence in dostojne pokojnine, imam občutek. Gre jim predvsem za to, da bi v koalicijo vnesli razdor in oslabili vlado. To v obrazložitvi predloga celo izrecno priznavajo. Zapisali so, da predvsem želijo preveriti, ali je večina v Državnem zboru pripravljena uresničiti predvolilne obljube glede izboljšanja statusa upokoјencev. Da motivi tukaj niso povsem iskreni, kažejo tudi pretekla ravnanja SDS. Medtem ko smo v Stranki Alenke Bratušek spomladi 2017 in 2018 po Sloveniji zbirali podpise za dvig odstotka za odmero pokojnine za 5-odstotnih točk za vse upokoјence in za ureditev regresa, so v stranki SDS strašili s prihodom migrantov, ne pa iskali rešitve za upokoјence.

Če gremo še malce dlje v preteklost, ne morem mimo dejstva, da je vlada pod vodstvom SDS in Janeza Janše leta 2012 več kot 26 tisoč upokoјencem znižala pokojnino za 25 %. To je bilo edinkrat, da so se pokojnine v Sloveniji znižale. Kar tako, brez četrtnine vrednosti pokojnine je ostalo veliko naših ljudi. Ti so se kasneje obrnili na SAB in se naši predsednici zahvalili, da je njena vlada neustavno odločitev odpravila in se upokoјenci neizplačani denar kasneje prejeli na svoje račune.

Predlog SDS in današnja seja je torej predvsem poskus netenja nesoglasij v koaliciji, verjetno je njihova namera pokazati, da koalicija svojih zavez ne bo uresničila v roku, ki je bil dogovorjen. Res je, ne bomo uspeli v zadanih rokih iz sporazuma, vendar to nikakor ne pomeni, da ciljev ne bomo uresničili, saj so nam to zagotovili partnerji. Kot vsi dobro veste, smo v Stranki Alenke Bratušek v to koalicijo stopili z jasnim namenom, da bo odmerni odstotek dvignjen že za tiste, ki se bodo upokoјevali v letu 2019, in da bo regres že prihodnje leto izplačan, kot je bil pred krizo, v dveh višinah namesto v petih. Kot smo večkrat poudarili, če je krize konec, je mora biti konec za vse, tudi za upokoјence, ki si ne morejo pomagati s stavko, kot si nekateri drugi.

Ko je začelo kazati, da v koaličijski pogodbi dogovorjenih ukrepov vlada ne bo izvedla v dogovorjenem času, smo v SAB sklicali vrh koalicije in opozorili, da smo koaličijski sporazum podpisali zato, da bi izvedli, da v SAB zapisano razumemo kot zavezo. Žal naša zahteva v nekem času pri vladi in drugih strankah ni dobila dovolj podpore za izvedbo. Kljub temu smo se v SAB vseeno odločili ostati v vladi. Prepričani smo, da nas ljudje niso izvolili zato, da bomo že čez nekaj mesecev spet na volitvah, ampak da bi zanje kaj naredili. In samo če smo v vladi, lahko za upokoјence in mlade ter vse druge zares nekaj dosežemo. Tistim, ki jim ni uspelo sestaviti vlade, to pač ni dano. Naša opozorila glede pokojnin so namreč povsem na mestu. Preprosto preveč je takih, ki si s svojo pokojnino ne morejo privoščiti niti plačila

dodatne oskrbe, kar otežuje tudi življenje srednji generaciji in mladostnikom. To je treba koreniti urediti in naši koaličijski partnerji so nam zagotovili, da bomo to skupaj tudi uredili.

Poslanci Stranke Alenke Bratušek predloga SDS ne bomo podprli. SDS ne razume in noče razumeti, da je k zadevi treba pristopiti sistemsko in da je treba pokojnine povišati vsem, ki se bodo upokoјevali, tudi tistim, ki iz različnih razlogov nimajo dopolnjenih 40 let delovne dobe. V Stranki Alenke Bratušek smo po Sloveniji zbrali 6 tisoč podpisov za dvig odstotka za odmero pokojnin za 5-odstotnih točk za vse skupine prejemnikov pokojnine in pri tem bomo vztrajali. Imamo zagotovila naših koaličijskih partnerjev, da bomo pokojnine dvignili in uredili pravično izplačevanje regresa. Kot trden koaličijski partner tem zagotovilom verjamemo in smo pripravljeni počakati in prispevati svoj del, da se to res zgodi. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima še Poslanska skupina Desus, zanjo Jurij Lep.
Izvoli.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi!

Stranka, ki je v opoziciji, se je odločila, da sama poskusi implementirati koaličijski sporazum petih strank, ki so 13. septembra skupaj sestavile trinajsto slovensko vlado. Naša vlada ni še niti dejavna polnih sto dni, kar naj bi bil nekako razumen čas, da začne delati s polno paro in s tem z izpeljevanjem zastavljenih skupnih koaličijskih projektov. Nedvomno je projekt sprememb na pokojninskem področju postavljen kot prioriteta te koalicije. Je pa to tudi eno najzahtevnejših področij, zato je tudi sto dni premalo, da bi lahko zadevo spravili pod streho, če želimo pokojninski sistem resnično in iskreno spremeniti na način, da ne bomo komu povzročali krivic in še večje škode.

V Poslanski skupini Desus ne nasprotujemo ciljem, ki jih je predlog, ki ga imamo danes pred seboj, skušal uresničiti. Ampak tako ta predlog kot prejšnji trije predlogi, ki smo jih v tem svežem mandatu že obravnavali, po naši oceni niso primerni za nadaljnjo obravnavo. Prvič zato, ker ta evforija vlaganja novel ZPIZ-2 po našem mnenju ne pomeni resnega namena lotiti se težav sedanjih in bodočih upokoјencev. Zelo očitno je, da je množično vlaganje zakonov le način blokiranja sprejetega ključnega proračunskega dokumenta, to je zakona o izvajanju proračunov za leto 2019. Ja, tako je to. Že dogovorjena povprečnina občinah lahko s sprejetjem tega pokojninskega zakona pade v vodo oziroma preide financiranje na sistem dvanajstin. Poleg tega pa ZIPRS, kot se to imenuje, kar je neposredno povezano z današnjo temo, ureja tudi usklajevanje pokojnin in letni dodatek.

To dvoje je torej tisto družbeno razmerje tako enega kot drugega zakona, zaradi česar se v zakonodajnem postopku zgodi, da obravnava predhodno vloženega zamika obravnavo naslednjega, ki se dotika iste tematike. In tega pač ljudje ne vedo, zato je prav, da so seznanjeni tudi s tem. Bojimo se namreč, da bodo na žalost tudi danes kot že mnogokrat poslušali in slišali samo očitke, da Desus ne želi oziroma noče poskrbeti zanje. V naši poslanski skupini obžalujemo, da civilna družba zlasti pa upokojenci z lahkoto nasedejo prepričljivosti tistim, ki imajo pet minut časa, da se z namenom svojega promoviranja igrajo s temami pokojninskega zakona in s tem z usodo ene tretjine naših državljanov.

Če sem že začel razlago Poslovnika Državnega zbora oziroma pravil zakonodajnega postopka, naj spomnim, kako se je iztekel prejšnji mandat. Isti patent vlaganj novel pokojninskega zakona se je že zgodil zadnjega pol leta pred volitvami in to čakanje, da naš, Desusov zakon, predlog za popravilo pravic upokojencem, ki so bili v času gospodarske krize prikrajšani za usklajevanje svojih pokojnin kar za 7,2 %, pride na vrsto za obravnavo. Ker so bili večkrat kljub že predhodnim zavrnitvam ponovno vloženi v proceduro vaši zakoni in zakoni Nove Slovenije, žal ni prišel niti v fazo odločanja.

Ob pripravi besedila koalicijske pogodbe za nov mandat smo si tako peterica strank, skupaj z Levico, zamislili vrniti to prikrajšanje na način, da se bodo pokojnine poleg rednega usklajevanja, dvignile še za izredno, in sicer z dinamično, prilagojeno gospodarski rasti in finančni vzdržnosti pokojninske blagajne.

V predlogu, ki ga imamo danes pred sabo, se besedilo tega sporazuma vgrajuje v člene zakona, ki določa način rednega usklajevanja. Vnaša se kot varovalka za spodnjo mejo rednega usklajevanja, čeprav je varovalka že tam, in sicer gre za varovalko, ki je bila skupaj s formulo usklajevanja postavljena že leta 2012, mimogrede, to ste vi uspešno uredili, in usklajena z socialnimi partnerji, kar je zelo pomembno. V način usklajevanja je vključena tudi gospodarska rast, posredno z rastjo plač in na tak način se skupaj z upoštevanjem inflacije ohranja vrednost pokojnin.

Prav je, da na tem mestu Demokratična stranka upokojence spomni še na formulo, ki smo jo takrat poskušali doseči, in sicer je šlo za predlog, da bi se usklajevanje pokojnin v večji meri odražalo z rastjo plač. Prav tako naj spomnim, da smo v prejšnjem mandatu vztrajali, da se pokojnine po zamrznitvi ponovno začnejo usklajevati, tako smo v zadnjih nekaj letih uspeli tako z rednim kot izrednim usklajevanjem.

Tudi v prihodnjem letu je zagotovljen dvig pokojnin z redno uskladitvijo v višini 2,8 %, v začetku leta, in še enkrat konec leta z izrednim dvigom, predvidenim v višini 1,5 %.

Letni dodatek. Res je, tema je dvignila pritisk celo predsedniku vlade. Ko se je kljub vsem, blago rečeno, zapletom tudi za prihodnje leto na vladi soglasno sprejela petrazredna lestvica, je bilo to za nas v Desusu zelo jasen signal, da so tudi druge vladne stranke ostale zveste socialni naravnosti in pravičnosti. Za letni dodatek v prihodnjem letu bo namenjenih 18 milijonov evrov več kot lani, kar skupaj predstavlja okoli 140 milijonov evrov.

Če je bil letni dodatek ali če hočete regres, v samem začetku namenjen rekreaciji upokojencev, praksa kaže, da ta sredstva že dolgo časa v večini primerov niso namenjena rekreaciji. Omenjeni dodatek mnogim v veliki meri služi kot korektiv nizkim pokojninam.

Ker smo socialno naravnava stranka, je naša prioriteta skrb za najšibkejše. Če imamo postavljen finančni okvir tako v okviru Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot v državnem proračunu z zlatim fiskalnim pravilom, potem smo v Desusu prepričani, da je prav, da se razpoložljiva sredstva znotraj 620 tisoč upokojencev porazdelijo solidarno na način, da dobijo več tisti, z nižjimi pokojninami. Saj v naši državi še zmoremo biti solidarni, kajne?

In na kratko še o drugih dveh vsebinah, točkah predloga zakona. Odmerni odstotek, kot je predlagan, zvišuje pokojnino zgolj za polno pokojninsko dobo, to je 40 let aktivnega dela, za vse ostale zavarovance, ki so oddelali krajšo dobo, dviga odmernega odstotka ni. To pomeni, da izpadejo ne samo predčasni upokojenci, ampak tudi invalidi ter tudi upravičenci do družinske in vdovske pokojnine. Torej se v ničemer se ne izboljšuje že tako manj ugoden socialni položaj vseh naštetih. Dvig najnižje starostne in invalidske pokojnine po tem predlogu pa bi povzročil uravnilovko v pokojninah glede na dolžino vplačevanja prispevkov. Vprašajte upokojenca, ki je delal 30 let, ali se strinja, da bi imel enako pokojnino kot tisti, ki je oddelal zgolj 15 let. Odgovor bo menda jasen. Pri teh dveh točkah je predlagatelj precej zgrešil, saj vnaša v pokojninski sistem nesistemske spremembe, ki so v nasprotju z zavarovalnim principom in v nasprotju z načelom pravičnosti v odnosu do trajanja dobe vplačevanja prispevkov.

Glede na vse navedeno naša poslanska skupina zaključuje, da v tem trenutku zaupamo ministrici in njeni ekipi, da čim prej pripravi spremembe, kot so zastavljene v koalicijskem sporazumu, in hkrati na način, da ne bo prikrajšanj med posameznimi kategorijami upokojencev oziroma zavarovancev, da bodo vsi enako obravnavani. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo poslanskih skupin.

Besedo dajem predstavnici predlagatelja mag. Karmen Furman.
Izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Vi, spoštovani kolegi in kolegice iz koalicije, imate prav takšno usklajevanje in rast pokojnin zapisano v svoji koalicijski pogodbi. Očitno je, da ste jo v teh šestih mesecih že kar malce pozabili, zato vam bom sedaj citirala to vašo koalicijsko pogodbo. Na strani 9 imate pod ukrep z naslovom Preprečevanje revščine med prejemniki pokojnin zapisano: »Odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe se bo postopno določil v višini najmanj 63 %.« Torej za 40 let pokojninske dobe odmerni odstotek 63 %. In potem v nadaljevanju celo piše, da boste ta ukrep uveljavili predvidoma s 1. januarjem 2019.

Pa pogledjmo še naslednjo alinejo: »Določili bomo letni dodatek v dveh različnih višinah, in sicer 80 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim, ki prejemajo pokojnine manj, kot je višina najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ter v višini 50 % tistim, ki prejemajo več, kot znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo.« In tudi ta ukrep bi predvidoma uveljavili s 1. januarjem 2019.

A sedaj boste pa rekli, da vi tega morda niste mislili resno? Vi sami ste te iste ukrepe zapisali v koalicijsko pogodbo, celo določili ste si rok 1. januar 2019, mimogrede, danes smo 5. decembra, da jih boste začeli izvajati, pa danes nas tukaj prepričujete v tem, da sicer cilje, ja, saj jih podpirate, ampak vsebine naših predlogov pa ne. A sedaj vi več ne podpirate vaše vsebine koalicijske pogodbe ali kako? Ali smo pač sedaj na tem, da morda pa papir vse prenese?

Naj nadaljujem. Rečeno je bilo tudi, da dvigujemo pokojnino samo za polno pokojninsko dobo 40 let. To je bil vaš predlog iz koalicijske pogodbe in vsi vemo, da smo danes v prvi fazi zakonodajnega postopka. Mi v naši stranki pridemo z veseljem naproti, če boste v nadaljevanju zakonodajnega postopka pokazali kaj politične volje in interesa, da se bo dvigovalo tudi za vse preostale. Seveda z nižjo pokojninsko osnovo.

S strani Vlade je bilo rečeno, da ni bilo predhodnega socialnega dialoga, da ni bilo predhodnih usklajevanj s strani socialnih partnerjev. Tukaj bi vam želela malce osvežiti spomin na prejšnji teden, ko smo obravnavali predlog s strani kolegov iz Levice, in sicer zakona o minimalni plači. Tudi tam ni bilo predhodnega usklajevanja, ni bilo socialnega dialoga, pa je bil predlog s strani koalicije lepo sprejet, podprt. Sedaj vas pa prosimo, imejte enake kriterije tudi danes za upokoјence. Bodite pravični in pošteni tudi danes za upokoјence. Navsezadnje vemo, da se lahko potem tudi v nadaljnji zakonodajni obravnavi predlog usklajuje s socialnimi partnerji. V naši stranki menimo, da bi bilo prav, da se potem v nadaljnji zakonodajni proceduri tudi usklajuje s socialnim dialogom.

Danes Vlada v svojem mnenju tudi poudarja, da se pravice iz zavarovanja

priznavajo glede na višino vplačanih prispevkov v pokojninsko blagajno, torej višina pravice se pripozna glede na višino vplačanih prispevkov. To je pa čisto nekaj drugega, spoštovani predstavniki Vlade, kot pa ste prejšnji teden, niste hoteli slišati ničesar od tega. Mi v Slovenski demokratiški stranki bi bili prejšnji teden zelo veseli, ko smo obravnavali naš predlog novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katerim smo želeli popraviti krivice več kot 56 tisoč ljudem, ki se jim doba dokupa po veljavni zakonodaji ne priznava, pa so jo pošteno plačevali po takratnih predpisih, želeli smo popraviti krivice kmečkim zavarovancem, ki se jim pa danes višina pokojnine ne prizna glede na višino vplačanih prispevkov, ampak takrat pa o tem niste želeli ničesar slišati. Takrat Vlada ni slišala o tem, da so ti ljudje vplačevali v pokojninsko blagajno več, kot pa danes dobijo iz nje. In takrat se niste sklicevali na ustavno načelo enakosti, na katerega sem takrat pri obravnavanju točke dnevnega reda tudi sama opozorila. Gre za načelo, da je treba bistveno enake primere v zakonu enako obravnavati. Takrat tega niste želeli slišati, ker bi bili v zagati, kako potem z vašimi argumenti takšen zakon zavrniti.

Danes si tudi dovolite razlagati, da mi s predlagano spremembo izboljšujemo socialni položaj zgolj ožji kategoriji zavarovancev. Človek pa včasih res ne more verjeti, kakšne vse izgovore boste našli za to, da predlaganega predloga zakona ne boste sprejeli. V letu 2018 najnižja pokojnina znaša 218,26 evra. A se vi sploh vprašate, kako lahko oseba preživi s takšnim zneskom na mesec? Pred kratkim smo tukaj obravnavali Zakon o socialnovarstvenih prejemkih, s katerim ste ohranili ta osnovni minimalni dohodek v višini 392,75 evra. In tako imamo danes socialno podporo dostikrat višjo, kot pa imajo posamezni prejemniki visoko pokojnino. Že takrat smo v naši stranki SDS opozorili na revščino tudi med starostniki in upokoјenci, med prejemniki invalidskih pokojnin, ki so na delovnem mestu pustili tudi svoje zdravje, pa danes prejemajo nižje pokojnine, kot znaša ta minimalni dohodek. Predlagali smo amandma, da se te najnižje minimalne starostne in invalidske pokojnine dvignejo vsaj na raven tega zneska minimalnega osebnega dohodka. Takrat ste na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide takšno ureditev podprle tudi koalicijske stranke. Strinjale ste se z vsebino amandmaja, ampak rečeno je bilo, da se naj te predlagane rešitve pa kar vključijo v določila področne pokojninske in invalidske zakonodaje. Slednje smo storili, a sedaj znova ostajamo brez vaše podpore. Poslušamo celo s strani določenih kolegic in kolegov, da ta predlog ni koristen. Upam, da vas danes slišijo prejemniki teh pokojnin, ki dobivajo 200, 300, 400 evrov pokojnine, da ta naš predlog ni koristen. Ker če bi bil in bi ga vi podprli, bi se te pokojnine zvišale. A smo presenečeni? Ne, nismo. Glede na politiko, ki jo do sedaj izvajate, ne moremo

biti. Danes ste namreč dali celi Sloveniji vedeti, da ni politične podpore za to, da bi se upokojemcem pa vendarle njihov finančni in socialni položaj izboljšal. Nanizali ste vse možne izgovore, da vam predlaganega zakona ne bi bilo treba podpreti. Gre za vaše banalne pavšalne navedbe. Šli ste celo tako daleč, da negirate vsebino lastne koalicijske pogodbe. Aja, pa ne vsi, pardon, se opravičujem. Kolegi iz Levice pravijo, da smo jo kar podpisali.

Veste, mi v Slovenski demokratiški stranki bomo zagovarjali vsakega upokojenca, ki je po katerem koli zakonu oddelal svoje in ta si zasluži znesek pokojnine za dostojno preživetje svoje starosti. Smo pa razočarani. Sama sem namreč verjela, da je v tako pomembnih odločitvah, ko gre za stiske ljudi, ko lahko mi s svojimi odločitvami izboljšamo njihova življenja, verjela sem, da tukaj politika levih, desnih, sredinskih ali pa katerih koli že pa vendarle ni pomembna, da edino, kar šteje, je, da naredimo boljšo in lepšo prihodnost našim upokojemcem. In zato sem razočarana, ko poslušam ta vaša stališča in banalne razloge za odklonitev tega zakona. Verjamem tudi, da so danes razočarani ljudje, ki vas gledajo in poslušajo. Zaradi vaše politike, zaradi vašega igrakanja s sedanji in prihodnimi upokojemci, zaradi vašega sprenevedanja in zavajanja bodo najkrajše žal znova potegnili naši upokojemci. In to je nedopustno. Tukaj gre za ljudi, ki so leta in leto pošteno delali, garali, plačevali prispevke v pokojninsko blagajno. Nekateri so celo na delovnem mestu pustili svoje zdravje, sedaj pa si s svojimi pokojninami ne morejo pokriti niti osnovnih stroškov za svoje preživetje.

Kje so sedaj vaše predvolilne obljube? Ja, res je, nekateri ste pred volitvami za njihovo podporo celo zbirali podpise. Sedaj, slabih 6 mesec po volitvah, pa ste očitno na upokojemce pozabili. Pozabili na njihov finančni in socialni položaj, ker je očitno danes pomemben zgolj vaš strankarski politični interes. In ne, spoštovani kolegi iz Stranke Alenke Bratušek, mi ne nagajamo. Mi samo želimo izboljšati položaj naših upokojemcev.

Žalostno, resnično žalostno, da pa le enkrat ne moremo mimo tega, kdo predlog zakona pripravi, kajti če je nekaj dobro za naše državljane, torej v tem primeru za naše upokojemce, bi bilo prav, da se slednje podpre, in to ne glede na to, kdo ta zakon pripravi. Hvala lepa za enkrat.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Glede na to, da je ta Miklavžev večer povzročil precejšen osip med prijavljenimi, predvsem tistih na levi strani, bom prebral, kateri so še prijavljeni: Robert Pavšič, Ljudmila Novak, Suzana Lep Šimenko, Andrej Šušmelj, Jožef Horvat, Jožef Lenart pa še nekaj, v nadaljevanju ostali.

Najprej dajem besedo poslancu Robertu Pavšiču.
Izvoli.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Najlepša hvala za besedo. Dober večer vsem!

Slišali smo, da papir prenese veliko, izgleda, da pa eter prenese še ogromno več, pa še izgubi se hitreje, če ne ostane kje zapisano na kakšnem magnetnem mediju. In ne mi prosim o banalnosti in pavšalnosti. V zadnje pol leta smo v Državnem zboru spremljali vaše predloge, ki bi tako čez prst, če bi jih sprejeli, povzročili eno milijardno luknjo v proračunu, potem pa bi res vsi, ne samo upokojemci, dobili ogromno več, če bi zmanjkalo tisoč milijonov, ker to pomeni ena milijarda.

Človeku se kar milo stori pri srcu, ko posluša vašo argumentacijo, in nikakor ne moremo biti ravnodušni, ker prepoznamo socialne težave ljudi, ki nimajo dohodkov, pa ne zaradi svojega nedela, ampak zaradi sistema, ki, bom še enkrat ponovil, ga je povzročil ta parlament v zadnjih 30 letih. In ne zdaj prevračati odgovornosti na zadnji sklic! Ne, odgovornost je kolektivna in se jo mora šteti v 27 letih. Danes smo že dobili nekaj pozivov, naj si nalijemo čistega vina. Če bi to čisto vino, od kar sem tukaj notri, spili, potem ne bi zdaj stali. Ampak bom predlagal še en kozarček. Zakaj mi danes obravnavamo ta predlog? Ne zaradi skrbi za upokojemce, bodimo iskreni, ampak ker z vašim predlogom blokirate sprejetje zakona o izvrševanju proračunov, ker ste ga vložili prej, in mora biti po zakonodajnem postopku tudi prej obravnavam. Lahko odkimavate. Torej pravilen tajming perfidno in zelo prozorno. S tem, če bi danes bil ta zakon sprejet, bi bila država blokirana, če ne bi bila celo obubožana, ker bi šlo vse v franže z novim letom. Vse zavore, ki so narejene zato, da se obdrži javnofinančni vzdržni sistem, bi bile s tem predlogom odpravljene. In vi se tega zavedate in verjamem, da tudi upate, da ne bo sprejet ta zakon, če bi bil, potem lahko zapremo, vržemo ključke proč in gremo vsi domov. Hvala, ker ste napravili copy-past, bomo še prevedel, torej kopirali in prilepili sporazum petih strank, pa še to zelo površno, pravzaprav naše ukrepe, s tem da ni problem v ukrepih, problem ni v vsebini, problem je v tehniki in problem je v dinamiki. V zakonu o izvrševanju proračunov, ki bo na obravnavi prihodnji teden, je že predvidenih 25 milijonov več za upokojemce, in to od vseh strank, ki tukaj sedimo: uskladitev, letni dodatek, in verjamem, da bomo v bodoče to dinamiko še bolj intenzivirali, da bo lažje in da bo dejansko tisti, ki najbolj potrebuje denar v tej državi, ga bo končno tudi enkrat dobil. Zato še enkrat prosim, ne mi banalizirati zadev in ne mi, prosim, polagati besed v usta, ki jih nismo zapisali niti izrekli. To perfidno spreobračanje besed vam nikakor ne priliči, mi je zelo žal. Pavšalno in površno pripravljate tudi predloge, brez finančnih posledic oziroma saj pokojninska blagajna pa ni del javnega finančnega sistema. V redu.

Jaz osebno globoko podpiram vse cilje, ki ste jih predlagali, še bolj. Mislim, da bi bilo treba odmerni odstotek dvigniti ne na 63 %,

ampak krepko več. Podpiram cilje, ne pa neodgovorne zlorabe Poslovnika Državnega zbora oziroma zakonodajnega postopka, kar to danes dejansko je. Vlagate zakon samo zaradi tega, da bi nas blokirali, tako da, najlepša hvala, ampak mi smo vas spregledali.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima poslanka Ljudmila Novak, za njo naj se pripravi Suzana Lep Šimenko.
Izvoli.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Očitno v tem parlamentu poteka boj za upokojske glasove, kdo si bo pripel medaljo, da so upokojenci dobili dve kepici sladoleda več. Tako, takšen je na koncu izplen takšnih strašnih povišanj. Krivično je očitati opoziciji, da vlaga zakone. To je naša dolžnost, da poslanci tudi vlagamo zakone in s tem pripomoremo, da država bolje deluje, da poslanci sprejemamo zakone. Zato je krivično to očitati opoziciji samo zaradi tega, ker nam nagajate, ker ne vem, kaj hočete. Ne. To je naša pravica, vi pa povejte, ali se z njimi strinjate, ali se ne strinjate, ali boste kaj sprejeli, ali boste dopolnili. Ta zakon pomaga uresničevati vašo koalicijsko pogodbo. Vaš problem je, ker ste zamudili, ker ne spoštujete sami tega, kar ste v pogodbo zapisali. Ta zakon vam samo pomaga in upokojenci bodo imeli resnično največ od tega, če bo šel zakon naprej, če ga bomo dopolnili, če ga bomo uskladili na finančnem področju in potem bo začel delovati. Zakaj pa ne? Dokler se vladana koalicija obnaša tako, da je pomembno in prav samo tisto, kar vi predlagate, kar pa mi, pa je vse zanič pa narobe, potem nikoli ne bomo naredili koraka naprej v tej naši politiki, koraka morebitnega zblževanja ali dopolnjevanja v našo splošno korist oziroma splošno korist državljanov.

Jaz bom ta zakon podprla. Poglejte, ste ga pomagali pripraviti vi s svojimi predlogi v koalicijski pogodbi in pa Zveza društev upokojencev. In upokojenci niso samo od Desusa, ali ne od SAB, pa ne od SDS, pa ne od Nove Slovenije, mi imamo veliko upokojencev v naši stranki. Tudi upokojence. Zato je skrb nas vseh in dolžnost nas vseh, da iščemo prave, dobre, najboljše rešitve in bi bilo prav, da nekdo, ki je delal, ker pokojnina ni miloščina, ki je delal polno delovno dobo, da si lahko vsaj plača dom za ostarele, ko sam ne more več poskrbeti zase. Sedaj pa vidimo, da je to nemogoče in zato imamo veliko revnih upokojencev. Na žalost. Mi smo predlagali kar nekaj rešitev. Mi smo predlagali v prejšnjem mandatu celo pokojninsko reformo, ki bi motivirala tudi nove mlajše vplačevalce, ki sedaj več ne vidijo smisla v tem, da vplačujejo v pokojninsko blagajno, ker menijo, da nikoli ne bodo prišli do pokojnine. Te spremembe so potrebne in bodo potrebne. Ko bomo enkrat začeli iskati takšne celostne rešitve, potem bomo tudi mi nekoč ali pa tisti, ki so mlajši, še prejemale pokojnine. Zakaj Nova Slovenija vedno poudarja dobre rešitve za

gospodarstvo? Ker vemo, da samo to prinaša tudi boljše plače, in to prinaša posledično boljše pokojnine, ker je tudi naše življenje ali pa proračun sestavljen zelo kompleksno. Stvari se povezujejo, dopolnjujejo. Glede na to, da pa imamo podaljševanje življenjske dobe, da se življenje podaljšuje, pri večini prebivalstva je to dobra novica, hkrati pa premalo rojstev, kar je slaba novica, premalo vplačevalcev v pokojninsko blagajno, kar je tudi slaba novica, potrebujemo mnoge spremembe, nove rešitve, da bomo v prihodnosti vse te probleme lahko reševali. Ta vlada bo morala delati bolj učinkovito in tudi hitreje. Poglejte, ta zakon je vam v pomoč. Tudi mi smo vrsto zakonov predlagali, ki bi pomagal te probleme reševati, pa žal slišimo očitke, kako smo nesramni, kako neprimerno delamo. Pa to je naša naloga! Prej, ko bomo spoznali, kakšne naloge imate vi, kakšne naloge imamo mi, prej, ko bomo iskali dobre skupne rešitve, bolje bo za nas in tudi za upokojence in vse državljane.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Besedo ima Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se Andrej Šušmelj.
Izvoli.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Pokojninski sistem je zagotovo eden najpomembnejših temeljev na katerem sloni naša tako imenovana socialna država. Upokojenci so zagotovo eden izmed pomembnejših delov družbe, kar se ne nazadnje odraža tudi v tem, da ste vse stranke tekmoval v predvolilnem času, kdo bo dal več pobud in predlogov za upokojence. Je pa zelo zanimivo predvsem to, da ne nazadnje stranke, ki ste imele možnost, da bi kaj naredile v preteklem mandatu, stranke, ki ste ogromno stvari obljubile, ki imate ministre v vseh vladah, ki se tako zavzema za upokojence, a nikoli še ni prevzel tega resorja, stranke, ki so vodile v zadnjih nekaj mandatih to ministrstvo, a žal narejenega za upokojence je pa bilo v tem času izredno malo.

Vemo, upokojenci so svoje v življenju oddelali, in če kaj, si seveda zaslužijo neke dostojne pokojnine, s katerimi bodo lahko tudi dostojno živeli. Žal pa so zgodbe na terenu, zgodbe številnih upokojencev bistveno drugačne. Jaz verjamem, da verjetno predvsem novi poslanci kaj dosti časa, da bi obiskovali teren, obiskovali ljudi, nimate. Tudi zato ker ne nazadnje tudi tisti čas, ki naj bi ga poslanci imeli za delo na terenu, v tej vladni koaliciji s pridom izkoriščate za to, da nam dajete različne seje odborov. Seveda mi na nek način postaja popolnoma jasno, seje ob ponedeljkih, ko naj bi bili v naših poslanskih pisarnah, ne pomenijo nič drugega kot to, da se ne želite soočiti z realnimi problemi, s problemi ljudi. Nam največ vprašanj s strani ljudi prihaja ravno s strani upokojencev. Največ zgodb prihaja ravno z njihove strani. Več

kot očitno je razlog za to, da vztrajate s tem sklicevanjem sej v ponedeljkih popoldan, ravno v tem. Žal pač vsi ne živimo v Ljubljani. Da pridemo v Ljubljano, porabimo tudi kakšni dve uri. In na tak način tudi nam, ki bi si želeli in smo sicer dosti na terenu, tudi to onemogočate. Ampak nič zato, bomo šli tudi čez te stvari.

Veliko je bilo danes rečenega tudi o tako imenovani socialni pravičnosti. Žal jaz mislim, da o socialni pravičnosti ne moremo govoriti. Tudi na račun ukrepov, ki ste jih že sprejeli v tej vladi, namreč prejemniki socialne pomoči imajo nek določen znesek. A ste se kdaj soočili s katerim od upokojencev, ki pa je oddelal 20 let, nekateri so delali 25 let, niso izgubili službe po svoji krivdi, pa ne prejemajo 392 evrov pokojnine? Veste, koliko ljudi je potrkalo na moja vrata ali pa mi pisalo sporočilo, češ, ja, kaj pa mi, ki smo dejansko nekaj v državi delali, pa ne dobimo tega zneska. A to se vam zdi socialno pravično? Ko so vas polna usta tukaj socialne pravičnosti in ki ne nazadnje nam očitajte ne vem kaj še vse, da pavšalno, površno predlagamo, da zlorabljam celo Poslovnik Državnega zbora, zato ker predlagamo zakone. En kup nekih zavajanj z vaše strani je bilo danes tukaj slišati. Poglejte, socialne pravičnosti ni. In če ne nameravate na tem področju dejansko nekaj narediti, kot obljubljate, si je tudi ne moremo obetati v prihodnosti. V letu 2017, smo že slišali ta podatek, je bilo v Sloveniji kar 78 tisoč upokojencev, ki živijo pod pragom revščine, ki znaša 636 evrov ta trenutek. To pomeni, če pogledamo v procenke, kar 16 % vseh upokojencev. Verjetno je to izjemno, izjemno velik znesek. Zato je seveda nujno, da na tem področju nekaj naredimo.

Veliko je izgovarjanja, ja, saj smo komaj začeli, pa ni minilo še 100 dni. Jaz bi vas samo spomnila, da ta vaša koalicija je zgolj razširjena koalicija prejšnje vlade. Večina, pa četudi ne poslancev, strank je že bila v prejšnji vladi. Tako da izgovarjanje na to, da je zdaj pa prehitro, da bi kaj na tem področju naredili, žal, z moje strani enostavno ne pije vode. Slišano je bilo tudi danes, da smo mi prepisali ukrepe ZDUS, pa da smo prepisali te ukrepe iz SAB. Bilo je lepo rečeno, mi smo te ukrepe povzeli iz vaše koalicijske pogodbe. Zakaj smo to naredili? Ker smo tudi v prejšnjem mandatu, ki je tako ali tako bila sestava treh strank, ki so v zdajšnji koaliciji, velikokrat slišali, da predlagamo neprimerne ukrepe. Ja, zdaj smo pa rekli, v redu, bomo pa vzeli te vaše, ki jih vi podpirate. Nekako smo bili prepričani, da to boste pa vendarle podprli. Ampak več kot očitno tudi ti ukrepi niso pravi. In ne vem, kolikor zdaj sklepam, očitno je SAB prepisal te ukrepe od ZDUS, v koalicijsko ste jih dali na osnovi SAB, ja, mi smo jih pa povzeli iz vaše koalicijske. Kolikor so primerni ali niso primerni, ne vem, to pa se dajte vi med sabo zmeniti. Tudi neke stvari, ki nam jih dejansko tukaj očita vlada, ti predlogi so iz vaše koalicijske, mi smo jih na enak način povzeli. Ampak naj poudarim, danes

je prva obravnava, prva obravnava, kar pomeni, da lahko zakon skupaj ustrezno dodelamo do take vsebine, ki jo zdaj ocenjujete, da bi bila primerna, ker v teh treh mesecih se je verjetno marsikaj zgodilo. Je pa res nenavadno, da v tem mnenju Vlade beremo, da podpirate cilje, ki jih zasleduje zakon, ne podpirate pa vsebine predloga zakona. Pa čeprav je ta iz koalicijske pogodbe. Ne vem, potem več kot očitno vlada ne namerava uresničevati te koalicijske pogodbe. Tudi kar se tiče odmernega odstotka, nam očitajte, da se dviguje zgolj v primerih, ko so zavarovanci dopolnili 40 let pokojninske dobe. Ja, ampak tudi to piše v koalicijski pogodbi. Jaz se strinjam, tu bi bilo mogoče boljše, da najdemo ustreznejšo rešitev, ampak, kot pravim, zakon je v prvi obravnavi, še vedno ga lahko ustrezno dodelamo.

Menite, da je trenutna ureditev načina določanja višine letnega dodatka ustreznejša, kot pa je fiksna določitev zneska v ZPIZ-2. Tukaj mi s tem ne določamo fiksnega zneska, ampak želimo zgolj to vezati na minimalno višino pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki v tem trenutku znaša 517 evrov. Ampak ne govorimo o nekem fiksnem znesku, govorimo o terminu, ki se uporablja in ki se skozi usklajevanja tudi spreminja. Vlada tukaj navaja, da je ustrezneje razmisliti o ureditvi letnega dodatka v več razredih tudi v sistemski zakonodaji. Ne vem, ZIPRS verjetno ni sistemska zakonodaja za področje pokojnin. Če jaz to prav razumem, se zavzimate tudi za to, da se na nek način letni dodatek določi v sistemsko zakonodajo. Sicer tukaj zdaj navajate, da bi bilo mogoče ustrezneje v več razredih, ampak mi smo predlagali dva razreda, tako kot ste zapisali v vaši koalicijski pogodbi. Ker smo šli malo delat izračune, smo seveda ugotovili, kje je razlog, zakaj ste se odločili sedaj drugače. Ker boste dejansko s tem nekaj prihranili. Ker bodo upokojenci dobili manj, kot če bi izpolnili tisto zavezo, ki ste jo dejansko dali v samo koalicijsko pogodbo.

Vlada tukaj tudi poudarja, da je treba zagotavljati redne uskladitve pokojnin v skladu s sistemsko zakonodajo. Vi še vedno trdite, da je to bolje reševati v zakonu o izvrševanju proračuna. Ja, izredne uskladitve, ampak mi tukaj nismo predlagali izredno usklajevanje, ampak redno uskladitev pokojnin, in je prav, da jo rešujemo v sistemskem zakonu.

Bilo je veliko govora, da je zdaj to neka politična igra, da mora biti rešitev sistemska, celostna. Vse to smo mi poslušali tudi v prejšnjem mandatu, ko smo že imeli te stranke tukaj. Vedno naša rešitev ni bila sistemska, ni bila celostna, vaša je bila pa vedno najboljša. Saj zato smo predlagali sedaj vaše rešitve, pa očitno tudi te niso sistemske. Jaz se strinjam. Edina sistemska bi bila nov pokojninski zakon, celovit. Pokojninska reforma bi bila sistemska rešitev, za katero verjamem, da se vsaj na ministrstvu zavedate, da jo nujno potrebujemo, in to v zelo kratkem času. Ampak kot izhaja iz koalicijske pogodbe, tudi z vaše strani ne bo

sistemske rešitve, ker namreč pokojninske reforme ni nikjer. So zgolj ti manjši popravki, ki smo jih tudi mi dejansko predlagali. Ampak ker jih predlagamo mi kot opozicija, jih seveda ne upoštevate.

Kaj naj rečem, seveda me to zelo žalosti. Pričakovala sem, glede na to da so to vaši predlogi, da bo zakon tudi v prvem branju podprt. Še enkrat poudarjam, gre za prvo branje, zakon je možno ustrezno dopolniti, upoštevati mnenje Vlade, upoštevati, ne vem, vašo spremembo stališč v zadnjih treh mesecih in lahko ta zakon mirno zapeljemo naprej.

Tako, spoštovani poslanci, dajte še enkrat razmisliti. Ne nazadnje ste to, kar ste zapisali, tudi ljudem obljubili. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Hvala lepa!

Najprej dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju Tilnu Božiču. Izvoli.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo!

Jaz bi se malo odzval na te opazke, ki so bile vezane na to, kaj piše v koalicijski pogodbi, kaj vlada dela, kaj si koalicijske stranke predstavljajo kot morebitne rešitve in tako naprej.

V koalicijski pogodbi so določena, lahko temu rečemo, politična izhodišča, in če bi to primerjali s tistimi otroškimi slikanicami – kjer so notri predvideni določeni križci – bi rekli, da so notri politične usmeritve za določene zadeve, kako jih bomo naslovili in kaj koalicija oziroma koalicijske stranke tudi od nas kot od Vlade sedaj pričakujejo, da moramo nasloviti. Ko imamo to narejeno, imamo zgolj tri, štiri točke na tej sliki. Mi se moramo skupaj, tudi kot koalicija, pogovoriti o tem, prinesiti strokovno utemeljene rešitve z naše strani, jih ustrezno nakalibrirati, da bomo videli, kako si mi skupaj to predstavljamo. Ker dejstvo je, da vsaka posamična rešitev ima, lahko temu rečemo, tako politično kot strokovno lahko dobro osnovo, je pa treba pogledati, kako ta točka v celem sistemu izgleda in kako bomo naredili druge ukrepe. Zaradi tega samo to, da se določene zadeve iz koalicijske pogodbe prepišejo, še ne pomeni rešitev. Na to smo tudi mi opozorili. Moram priznati, da so se tako Desus kot SAB kot tudi druge poslanske skupine iz koalicije že zaktivirale v tem smislu, da nas sprašujejo, kako bi sedaj to naredili, kaj bi naredili, kje bi našli dobre rešitve. Tudi sami imajo marsikatero dobro zamisel, kako to udejanjiti. In to zahteva nekaj časa. Ta čas je lahko tudi krajši, zagotovo. Ampak moram vseeno poudariti, da na Ministrstvu za delo je na področju pokojninskega sistema pet ljudi. Mi smo v tej fazi vzpostavljanja ene resne analitske službe, da bomo lahko tem spremembam kos. Mi smo sedaj že na tretjem predlogu, o katerem se tukaj pogovarjamo v Državnem zboru. Tukaj sem jaz, tukaj je moja ekipa. Jaz sem sicer zadovoljen, da me radi vidite tukaj, ampak mi rabimo tudi čas, da oddelamo svoje delo, da

zberemo misli, najdemo prave rešitve, pridemo do koalicijskih strank, rečemo, pogledajte, tukaj je ta pa ta pa ta možnost, da pridemo potem do skupnih rešitev, za katerimi vsi stojimo, za katere mislimo, da so smiselne, da so tudi finančno vzdržne, na kar tudi finančni minister pogosto apelira, in pridemo do tega, da lahko izpeljemo tudi en korekten socialni dialog. Vsak tak predlog, tudi vprašanja, ki so usmerjena na tak način, kaj bi vi delali, mi ves čas govorimo, kaj bomo naredili, in dejansko smo toliko s tem okupirani v končni fazi, da ne uspemo priti do realizacije. Jaz vas tukaj vseeno prosim s svojega mesta, pa tudi v imenu ekipe, da nam namenite nekaj uvidevnosti, nekaj razumevanja in nam pustite in nam omogočite, da mi pridemo z rešitvami, kot si jih vlada predstavlja, kot si jih koalicija predstavlja, v ta državni zbor, jih predstavimo. Seveda pa ste vedno dobrodošli z nekimi pobudami, rešitvami, izboljšavami predlogov, da naredimo najboljše, kar je možno. Vendar vsaka stvar terja čas. Razni manevri tukaj ne pomagajo veliko oziroma nas v veliki meri zaustavljajo. Tudi zaradi tega smo prišli do tega, da sem za govornico prej povedal v stališču Vlade, da bomo mi te zadeve naslovili v prvi polovici prihodnjega leta. Imamo kar veliko dela in dodatno delo oziroma v določenih primerih bi lahko rekli, da se nam dogajajo nekoliko izredne razmere tudi na račun številnih sej o eni temi, za katero mislim, da ima koalicija izkristaliziran pogled, ampak strokovno moramo še dopolniti določene rešitve, kot je bilo že povedano. V tistem bo tudi marsikaj, kar ste naslavljali. Danes se pogovarjamo o odmernem odstotku in nekaterih drugih rečeh. Zadnjič smo govorili o dvojnem statusu. To so vse zelo zahtevne teme, ki jih moramo narediti in zato potrebujemo nekaj miru, nekaj razmisleka, da jih udejanjimo in vam jih pokažemo in konec koncev tudi dokažemo, da smo to sposobni narediti.

Kot rečeno, s tem v zvezi, ko je bilo rečeno, jaz verjamem, da niso ti vaši predlogi kakorkoli zlonamerni ali vsaj tako mišljeni. Moram pa se vseeno odzvati na ta način, da vam povem, kakšne posledice prinašajo za nas z nekega operativnega vidika, z vidika učinkovitosti in hitrosti priprave predlogov, ki jih je od nas ne nazadnje zahtevala koalicija in tudi predsednik Vlade. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Andrej Šušmelj, pripravi naj se Jožef Horvat. Izvolite.

ANDREJ ŠUŠMELJ (PS SAB): Predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Najprej zahvala predlagateljem zakona za kompliment. S tem zakonom so posegli ravno na tiste vsebine, ki so bile v koalicijski pogodbi najbolj pomembne za Stranko Alenke Bratušek. Ampak očitek, da nismo mislili resno, me malo

spravlja v smeh, kot da ne bi spremljali medijev in kot da ne bi vedeli, da je bilo tudi nekaj povišanega pritiska pred kratkim zaradi tega, ker državni proračun ni prenesel tega, da bi se to uresničilo takrat v terminskem roku, kot je bilo v koalicijski pogodbi zapisano, torej decembra. Ampak v Stranki Alenke Bratušek smo konstruktivni in bomo še naprej ostali trdni in konstruktivni del te vlade. Tako da smo pač požrli cmok in ste zdaj dobili trdna zagotovila, da se bodo te stvari rešile v najkrajšem možnem času, tako da vaša ideja v ta predmet spotike zabijati tak predlog zakona z upanjem na sprejetje, ob tem da niti ni približno tako dodelan, kot je zakonodaja, ki smo jo imeli mi, je za moje pojme, ne bom rekel naivna, ampak pridobivanje medijske pozornosti upokojencev in nič drugega.

Stranki Alenke Bratušek, kar je bilo drugo očitano, je bilo pa, da smo mi pripisovali. Mi ne nameravamo nič kaj prepisovati, naša zaveza je bila od vsega začetka odprava varčevalnih ukrepov za upokojence. Ne verjamem, da je to kakšno prepisovanje. Odprava varčevalnih ukrepov. To je to.

Kolega Pavšič je povedal točno, da je bilo to usklajevanje vseh petih strank, čeprav je bila ta vsebina zelo naša, Poslanske skupine SAB in držali se bomo naprej naših zavez. Tako da mislim, da tega predloga zakona ne moremo podpreti. Kako bi podpirali od opozicije nekaj, kar smo sami zahtevali, se sami borili za to, potem pa nenadoma, hops, popustili. To bi bilo pa zelo zelo nenavadno, milo rečeno. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Gospod Jožef Horvat, imate besedo, pripravi pa naj se Mojca Žnidarič. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Sem vesel. Vedno več nas je, ki mislimo podobno. Moram pohvaliti Vlado, ker je povedala, predstavnik je tukaj povedal, da lahko najkasneje v 200 dneh pričakujemo celovito rešitev. Zdaj nam samo še prosim dovolite, da do 200 štejemo in potem vprašamo, kje je rešitev. Izgleda, da bomo zdaj morali dovolj prositi, da lahko opozicija, torej desna opozicija, vlaga zakone. Nikoli še v nobenem mandatu nisem slišal toliko kritike, zakaj vlagate zakone, zakaj zahtevate seje, dajte na mir itn. Spoštovani državni sekretar, moram vam povedati, vlada temu državnemu zboru ne bo komandirala, ne koaliciji in ne opoziciji. To je Državni zbor, avtonomna in samostojna zakonodajna veja oblasti in poka. Prosim, da s takšnimi idejami več ne prihajate. Če ne zmorete, dajte mestu drugim, ki bodo zmogli.

Večkrat pravim, da je najboljša socialna politika tista, ki omogoča razvoj gospodarstva, ki omogoča nova delovna mesta z dobrimi plačami. Enako velja za pokojninsko politiko.

Najboljša pokojninska politika je tista, ki omogoča razvoj gospodarstva, nova delovna mesta z dobrimi plačami, ker to potem tudi daje neko garancijo za dobre penzije. Nikogar ne bom kritiziral, samo številke bom ponavljal, sem to že večkrat tukaj povedal. Vsak se bo po teh številkah videl ali pa se ne bo videl. Pravilo dveh devetk. Ena devetka je devet let. Od leta 2008 do leta 2017 je devet let. Leta 2008 je bil odmerni odstotek 67 %. Leta 2017 je bil 58 %, torej 9-odstotnih točk manj. To je druga devetka. V devetih letih 9-odstotnih točk je manjši odmerni odstotek. Danes je bila tukaj tudi omenjena mini pokojninska reforma, tako imenovana Vizjakova. Če se dobro spomnim, nisem šel preverjat, vsak pa si lahko najde glasovalno listo, mislim da je bila soglasno sprejeta. Soglasno. Torej je podprla tudi takratna opozicija, ker je bilo to nujno, drugače bi se nam sesul pokojninski sistem oziroma pokojninska blagajna. In rekli so nam, da bi ta vzdržnost naj bila tam nekje do leta 2020. Mi smo zdaj v te tudi pokojninske zadeve posegali že na različne načine in zdaj se bojim, da ta vzdržnost do leta 2020 ne bo držala. No, saj tudi ne drži, saj odmerni odstotek gre kar navzdol. Imamo tudi belo knjigo, vprašanje za gospoda državnega sekretarja, mislim, da je iz aprila 2016, ali zdaj ta še velja ali bo treba spet neke milijone nabrati, da boste na Vladi naredili neko novo belo knjigo za pokojnine. Takrat vem, da se je eden od koalicijskih prvakov zelo razjezil, ker je prišla na svetlo, brez da bi se uskladili prej znotraj koalicije, in rekel, do konca mandata pokojninske reforme ne bo. Danes ni tema pokojninska reforma, ampak ko govorimo o pokojninah, imamo najmanj 2 poglavji, eno je to, o katerem govorimo danes, s katerim se v glavnem tudi Vlada ukvarja, kako izboljšati penzije. Seveda na račun, breme proračuna – kako pa? Drugo pa je, kako za generacije, ki prihajajo, tiste, ki vstopajo na trg dela danes, zagotoviti, da ne bodo reveži, ko bodo v penziji. Njihovo življenje, njihova življenjska doba bo daljša, kot je naša, hvala bogu. In o tem naj bi govorila bela knjiga in s tem smo se veliko ukvarjali v Novi Sloveniji, naredili predlog tristebnega sistema, matematično ga zmodelirali z domačimi, torej strankarskimi, in zunanjimi strokovnjaki. To seveda zahteva zelo zelo poglobljeno razpravo, gotovo ne samo za en dan.

Ni mi bila vseh beseda zaletavo, ker potem ta isti pridevnik leti tudi na, ja, na Zvezo društev upokojencev Slovenije. Res je, kot je povedal za govornico moj kolega Aleks Reberšek, mi smo se včeraj na sedežu stranke sestali s predstavniki Zveze društev upokojencev, z vodstvom, na njihovo željo, vsi pa smo, mi, kolegice in kolegi, dobili njihovo gradivo. Sam sem se v te tabele, v te številke, v te modele poglobil in tam je pravzaprav res nekaj podobnega, kot predlagajo kolegi in kolegice iz Slovenske demokratske stranke. Priporočam tudi temeljito branje tega zakona, ki

ga zdaj obravnavamo. Kdaj začne ta zakon veljati? 15. dan po objavi v Uradnem listu, ne leta 2019. Je bilo rečeno nekaj o Zipsru 2018–2019, pa o rebalansu 2019 in tako naprej, ta zakon začne veljati po objavi v Uradnem listu, 15 dni po tem. Zdaj je zanimivo, kaj je izračunal ZDUS. Lahko, da mu rečete, da je, ZDUS, zaletav. ZDUS niso vsi upokoјenci, ZDUS je okrog 205 tisoč, tretjina, tu nekje, jih je v upokoјenskih društvih, in to potem pomeni tudi znotraj ZDUS. Zelo zanimive so te tabele in projekcije finančnih obremenitev. Če pogledamo starostne pokojnine in pogledamo primer, da bi se odmerni odstotek do leta 2025 oziroma leta 2025 povečal, zvišal na 63,5 %, za starostne pokojnine govorim, potem je ta obremenitev za teh 6 let od leta 2020 – 2019 pustimo pri miru, proračun je sprejet, pustimo, začnimo z 2020, zaključimo z 2025 na višini 63,5, upoštevajoč nove upokoјence, seveda – dobrih 96,5 milijona evrov, za 6 let. Gremo naprej. Moramo upoštevati tudi invalidske pokojnine in ravno tako odmerni odstotek 63,5, obremenitev dobrih 12 milijonov za 6 let. Potem vdovske in družinske pokojnine, tudi te moramo obdelati, v 6 letih do leta 2025 33 milijonov obremenitev državnega proračuna. In še nadomestila za invalidnost, dobrih 21,7 milijona evrov. Ali skupaj finančni učinek od leta 2020 do leta 2025 163 milijonov. 163 milijonov, tako je izračunal ZDUS oziroma strokovnjaki, ki jih oni angažirajo oziroma jih imajo.

In tu smo zdaj nekje skupaj, koalicijska pogodba, zakon Slovenske demokratske stranke, ZDUS. Res je, mi smo včeraj vodstvu ZDUS predlagali, da bi oni nekako skušali voditi – ker so namreč bili namenjeni k predsedniku Vlade – neko skupno razpravo vseh političnih sil v tej državi, da bi vendarle prišle enkrat do nekega vzdržnega pokojninskega sistema, ki bi zagotavljal tudi vzdržne in človeka vredne penzije, predvsem, da se ne bomo ukvarjali z reveži, z brutalnimi reveži med upokoјenci. Res je kruto, ko je nekdo toliko časa delal, zdaj pa enostavno svoje jeseni življenja ne more preživeti. To je izjemno zahtevno vprašanje, ampak enkrat bomo to morali začeti. Lahko, da se odločite, da ne v tem mandatu, potem bo dejansko ta zgodba šla samo navzdol. Na nek način sem vesel, da je znotraj koalicije zdaj neka napetost – vidim jo kot pozitivno napetost – glede prizadevanj, kdo je zdaj boljši za upokoјence. Mi bomo vedno na strani tistega, ki je najboljši. In dajmo enkrat za vselej napraviti nek sistem. Gotovo smo neka posebna družba, posebna država, da se ne da kar nekih pokojninskih sistemov uvoziti, ne skandinavskega, najbrž ne nemškega in tako naprej, ne avstrijskega, ampak naredimo slovenskega. Je toliko znanja tule pri nas, ampak začnimo. Začnimo danes. In prosim, ne nam očitati, da je zdaj to brez zveze, ta razprava in tako dalje, jaz vem, da vas je tudi tukaj nekaj staršev, ki imate otroke in bi danes radi bili z njimi, ker je Miklavžev večer, ampak Nova

Slovenija ni predlagala te seje za danes, na Miklavžev večer, je pa to tudi nek poseben simbol koalicije, ki hoče Miklavžev večer izkoreniniti iz slovenske tradicije. Ampak to je zdaj druga tema.

Kar se tiče drugih držav, glejte, mi bi si želeli, da bi se vsaj približali recimo naši severni sosedu Avstriji. Če gledam tabelo OECD za leto 2016, je bila penzija pri njih v višini 91,8 glede na prejeto plačo. Pri nas 56,7. In zato, zato mladim ni problem, da menjajo svoje rezidentstvo, tisti, ki delajo v Avstriji seveda, in se rajši preselijo v Avstrijo, ker če se preselijo v Avstrijo, bodo tam dobili Avstrijsko penzijo, če so tam zaposleni. Kot veste, mnoge avstrijske firme, podjetja selijo svoje sedeže oziroma ne sedeže, ustanavljajo svoje filiale v Sloveniji in naše slovenske delavce zaposlujejo v svojih filialah v Sloveniji. Kaj to pomeni? To pomeni, da bodo naši delavci dobivali slovensko penzijo, kar jim pa ni v interesu. Boljše je imeti avstrijsko penzijo. Prepričan sem, da mi znamo, da imamo znanje, in v nekem trenutku sem prepričan, da bomo zmogli tudi toliko politične volje, toliko politične enotnosti, da bomo za ta izjemno pomemben in velik del slovenske družbe, ki bo vsako leto večji, našli dobre rešitve. Najprej za te, ki so sedaj že upokoјenci, ampak istočasno tudi za tiste, ki zdaj prihajajo na trg dela, da bomo na nek način tudi mlade spodbujali, da bodo, ja, da bodo varčevali za svojo starost. To se pa da seveda z različnimi davčnimi in drugimi prijemmi, kar državni sekretar gotovo zelo dobro obvlada. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Preden dobi besedo najavljena poslanka, ima besedo državni sekretar gospod Božič.

Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Bom to izkoristil, lahko rečemo temu, za repliko. Ker sem bil malo slabo razumljen, bi samo pojasnil, da se kot bivši poslanec zelo dobro zavedam, da sem gost v tej hiši, da nikakor ne gre za to, da bi vam kakorkoli želel povedati, kaj ali pa kako morate delati. Vse, kar delate, je zagotovo vaša legitimna pravica, gre zgolj za to, da sem nekako skušal opozoriti na to, da imamo omejene resurse in da seveda vsa dejavnost, ki se dogaja znotraj Državnega zbora, kar je normalno, tako ali drugače vpliva na naše delo, na dinamiko našega dela. Jaz sem predvsem prosil za eno razumevanje, to je vse. In zdaj ne vem, če sem pravilno razumel, da smo dobili ponudbo dvestotih dni, v katerih bi mi pripravili rešitve. Če je bilo to na mizi, to z veseljem sprejemem, ker mislim, da v tem času lahko pripravimo rešitve, ki bi naslovile vsaj te najbolj pereče zadeve, ki jih naslavlja tudi koalicijska pogodba.

Omenili ste tudi, ali bela knjiga velja. Seveda velja. Tu gre za strokovni, ne za politični

dokument. Ni potrebe, da se naredi nova, zaradi tega ker je ta diskusija, nadgradnja strokovne diskusije, potem pa tudi politična diskusija in diskusija v okviru socialnega dialoga, še predvidena, se marsikaj tam da še narediti in razviti te misli, da lahko pridemo do nekih rešitev, ki bi verjetno bile tudi širše sprejete, tudi v tej hiši. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Sedaj pa ima besedo gospa Mojca Žnidarič, pripravi pa naj se Jožef Lenart. Izvolite.

MOJCA ŽNIDARIČ (PS SMC): Hvala za besedo. En lep pozdrav vsem!

Spoštovana opozicija, večino tega, kar danes predlagate, ste prepisali iz naše koalicijske pogodbe, in to ste tudi javno priznali. Običajno v šoli, kdor je prepisoval, za to ni bil nagrajen, pač pa kaznovan. Želim povedati to, da bomo mi to, kar smo zapisali v koalicijsko pogodbo, vsekakor v letu 2019 uresničili. Mogoče bi že uresničili s 1. 1. 2019, ampak ne moremo, saj smo nenehno tukaj, v tej dvorani. Danes je že 16. izredna seja. Kot je povedal državni sekretar, vaše predlagane rešitve niso ustrezne, ker ne upoštevajo temeljnih načel pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Iz pokojninske blagajne se lahko izplačuje toliko, kolikor smo kot zaposleni oziroma zavarovani vanjo vplačevali. S predlogom, ki ga predlagate, torej da se vse pokojnine dvignejo na raven minimalnega osebnega dohodka, v bistvu izenačite plačevanje tistih, ki so vplačevali 15 let, in tistih, ki so v pokojninsko blagajno vplačevali celo 32 let.

Če se spomnite, je bil do leta 2012 del pokojnine tudi varstveni dodatek. Takrat ga je izplačeval SPIZ in zaradi tako imenovanega očiščenja te pokojninske blagajne ste s 1. 1. 2012 ta dodatek izločili. Ta dodatek, varstveni dodatek, se sedaj tretira kot socialnovarstvena kategorija in dejansko ga lahko uveljavljajo vsi upokojeanci z nizkimi pokojninami, tudi tisti, ki so invalidsko upokojeni, torej vsi, starejši od 65 let oziroma ženske od 63 let. Naša vlada, prejšnja, torej pod vodstvom dr. Mira Cerarja, je tudi spremenila eno zadevo, ki je bila takrat zelo problematična, torej da se je ta varstveni dodatek knjižil oziroma zaznamba se je naredila. Sedaj se do višine premoženja 120 tisoč ta varstveni dodatek ne zaznamuje in ga lahko koristijo oziroma vložijo vsi tisti, ki imajo tako nizke pokojnine, kot jih pač naštevate. Zadnjič je bila tudi dilema glede zelo nizkih kmečkih pokojnin. Vsi imajo to možnost, je pa res, da je odvisno od tega premoženja, ki pa je višina 120 tisoč evrov, kot sem rekla, da se potem ne knjiži, v nasprotnem primeru se dela zaznamba.

Glede letnega dodatka. V koalicijski pogodbi smo res predvideli dve različni višini letnega dodatka, to, kar ste tudi vi sedaj

prepisali, a kasnejša usklajevanja med koalicijskimi partnerji so pripeljala do tega, da je bolj pravično imeti pet razredov. S tem smo tudi zagotovili dodatnih 18 milijonov. Višina predvidenih sredstev za letni dodatek se je dvignila s 122 milijonov na 140 milijonov in torej za teh pet razredov predvidevamo, da so bolj pravični, kajti prehodi med temi razredi so blažji. Ni enega velikega preskoka, ampak je več nižjih prehodov. Zraven tega so tudi trije dodatni razredi za prejemnike denarnih invalidskih nadomestil. Torej od kod, kje se ureja ta letni dodatek? Dosedanja praksa je zmeraj bila v vseh letih, da se je letni dodatek urejal v Zipsru in ne v v Zpizovi zakonodaji, in tudi sedaj je že dogovorjen in tudi že vključen, tako redna kot tudi izredna uskladitev pokojnin. Naša koalicijska pogodba tudi določa normalno postopen dvig odmernega odstotka v višini 63 %, kot ste rekli. Seveda v koalicijski pogodbi ne more biti zapisano vse, ampak v naši ideji ni samo to, da se dvigne odmerni odstotek samo tistim, ki imajo točno 40 let pokojninske dobe, ampak da se uredi in uskladi tudi za vse ostale, torej od 15 let naprej, da se uredi potem ta odmerni odstotek, da bo nekoliko višji in bolj pravičen. Seveda imamo tudi v naši koalicijski pogodbi to, da bomo uredili vdovske pokojnine, da jih bomo povišali. To ste pozabili prepisati.

Uredili bomo vse, samo dajte nam nekoliko več časa in dejansko bo bolj sistemsko urejeno, kot predvidevate vi sedaj. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Gospa predlagateljica mag. Karmen Furman, imate besedo.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Predstavnik Vlade pravi, da imajo danes koalicijske stranke nek jasen pogled na to temo, in sicer kako urediti položaj upokojeincev. Zdajle ko poslušam tole razpravo, pa mislim, da vendarle njihov pogled ni tako jasen. Namreč zataknilo se je že pri urejanju regresa za leto 2019. Kar je mene najbolj zbadlo, je tudi zadeva, da je kolega iz Stranke Alenke Bratušek danes namreč priznal, da naše predloge podpirajo vsebinsko in da se oni za njih sami zavzemajo, ampak da jih ne bodo podprli, ker kako bi pa izgledalo zdaj to, da bi pa oni podprli predloge s strani opozicije. Podprli bi jih vsebinsko oziroma jih ne bodo, ker jih ni predlagala prava stran. Točno o tem sem že govorila, da je danes očitno važno, kdo kaj predlaga, ne pa vsebinsko, kaj se predlaga.

Kako pa se je zataknilo pri ureditvi samega regresa za leto 2019? Vi sami ste v koalicijsko pogodbo zapisali, da boste uredili v naslednjem letu redni letni dodatek za upokojeince v dveh zneskih. Na koncu ste ga uredili v petih različnih dohodkovnih razredih. Dejstvo je, da je pri tem vztrajala predvsem stranka Desus, in sicer pri izplačilu dodatka

upokojencev v petih razredih, medtem ko se je Stranka Alenke Bratušek zavzemala za izplačilo v dveh razredih, tako kot danes predlagamo tudi mi s to novelo zakona. Zakaj tako, vam bo mogoče sama razjasnila. Zaradi tega ker če bi uredili v dveh razredih, bi slednje skupaj stalo 178 milijonov evrov, sedaj ko ste pa uredili v petih, pa stane 140 milijonov evrov. Torej ste znova prišparali 38 milijonov evrov, in to na upokojencih. Torej niste končali z varčevanjem na plečih upokojencev, na njih varčujete še tudi za naprej.

Spoštovani kolega predstavnik Vlade, vaše optimistične napovedi, da boste vse sistemsko uredili v prvi polovici naslednjega leta – resnično upam, da res, ampak vedite, zataknilo se je že pri prvi ureditvi, pri ureditvi regresa za upokojence.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Preden dobi besedo najavljeni Jožef Lenart, ima repliko gospod Andrej Šušmelj. Izvolite.

ANDREJ ŠUŠMELJ (PS SAB): Hvala, predsedujoča.

Repliko moram dati, zaradi tega ker je težko razumeti, zakaj ne boste podprli našega predloga zakona, potem ko ste v bistvu priznali, da ste te vsebine pobrali od nas. Povedal sem, da so slabo pripravljene, nedosledne, in kar ste pokazali v nadaljevanju, ko ste omenili razlike med stranko Desus in razlike med pogledi Stranke Alenke Bratušek, ste pač pokazali, da iščete razlike med strankami. Glejte, to ni vaše delo. Iščete mogoče šibke točke pa poskušate s tem predlogom zagosti. To je popolnoma legitimno. Nisem med tistimi, ki bi karkoli očital, ampak ni mi logično, zakaj bi se vi morali zdaj ukvarjati z usklajevanjem med Desusom in Stranko Alenke Bratušek. To mi je nekoliko nenavadno. Prepustite to koaliciji, prosim. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Sedaj pa ima besedo gospod Jožef Lenart, pripravi pa naj se Franc Jurša.

JOŽEF LENART (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovani gostje z ministrstva, spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Menim, da je dolžnost vsake poslanke, poslanca, da štiti svoje državljane in se zavzema za to, da ne bodo na robu preživetja, se pravi za vse starostne skupine poskrbeti, da ne živijo v revščini. Še posebej ne smemo pozabiti na upokojence. Pri upokojencih in pokojninah gre namreč za načelo vzajemnosti, po katerem bomo tudi mi sami nekoč dobivali edini prihodek za preživljanje. Danes je prav, da se postavimo v vlogo našega upokojenca, da se postavimo v vlogo tistih z najnižjimi pokojninami in skušamo morda kak mesec preživeti z zneskom, kot so njihovi prejemki, da bomo boljše razumeli njihove stiske. Takole bom rekel.

Slišimo, Vlada vsebine predloga zakona ne podpira – vem, da se ponavljamo – ampak zasleduje cilje. Žal menim, da dokler naši obubožani upokojenci le zasledujejo cilj, kako se v prihajajočih mesecih ogreti, nismo na pravi poti. Glejmo, da nam ne bodo prej pomrzili.

Iz statističnega pregleda Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je razbrati povprečno pokojnino nekaj nad 600 evrov, večina upokojencev, teh je pa okoli 100 tisoč, pa prejema med 500 in 600 evri pokojnine. Odkrito povedano, v mojem volilnem okraju na robu Ptujja pa tja do osrednjih Slovenskih goric takšnih zneskov pokojnin ni veliko. Veliko več se govori o zneskih med 300 in 500 evri, torej o neki mizerni penziji. Dejansko, bom rekel, smo tukaj malo počasni. Tako se sam kot tudi v Slovenski demokratiški stranki ves čas zavzemamo za to, da se upokojencem zagotovi vsaj takšna pravica do preživetja, kot se zagotavlja tistim, ki prejemajo denarno socialno pomoč.

Zato seveda podpiram predlog sprememb, ki jih danes vlagamo, in seveda apeliram tudi na vse prisotne, da nas podprete pri tako dobrih predlogih, kot je tale. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Franc Jurša, pripravi pa naj se gospod Franc Breznik. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednica, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Mogoče bi za začetek rekel, ker je bilo kar nekaj izrečenih misli okrog urejanja oziroma rednega usklajevanja pokojnin, redno usklajevanje pokojnin je zapisano v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2, in to po neki formuli, ki smo jo takrat zapisali, 60 % po rasti plač in 40 po inflaciji. Moram povedati, da so k temu dali soglasje tudi socialni partnerji, in za mene seveda to potem tudi na nek način drži. Veste, ko poslušam, da gre za kepico sladoleda, se ne morem strinjati. Ne gre za velik denar. Treba bi bilo dati upokojencu bistveno več, ker več tudi rabijo in si zaslužijo, da preživljajo dostojno jesen življenja, ampak če gremo naslednje leto pogledat usklajevanja, lahko povem, da bo 2,8 % redno usklajevanje in 1,5 izredno usklajevanje. To pomeni skupaj usklajevanje 4,3 %, kar je na nek način na leto 320 evrov, govorimo o povprečni pokojnini, če dodamo še regres k povprečni pokojnini je to 617 evrov. To se pravi, to je za eno pokojnino več, tako da ni čisto sladolead.

Veste, leta 2012 nismo usklajevali pokojnin, pa smo jih tudi želeli, ker smo se na nek način zavedali, da je bilo takrat enostavno še kar tako težko leto, in se je to na nek način tudi razumelo. Je pa res, da smo naredili reformo, ki smo jo dejansko podprli vsi v Državnem zboru, ampak veste, nobena pokojninska reforma ne prinaša nič pozitivnega

za ljudi, iskreno rečeno. In za vsako reformo, ki jo bomo delali, bomo iskali denar; ker ga v pokojninski blagajni ni dovolj, mora sofinancirati proračun iz svoje blagajne. Vemo pa tudi, zaradi česa se je to zgodilo. Če ne bi leta 1997 nekdo, ki se je pisal Rop, spreminjal nekaterih zadev, potem bi verjetno bilo dovolj denarja za pokojninsko blagajno za izplačilo pokojnin v letošnjem, naslednje leto in še mogoče kakšno leto naprej. Zelo sem vesel, moram priznati, da vsi, tudi vsi tu v Državnem zboru, vse poslanske skupine, zagovarjamo interese upokojencev. Na osnovi teh stališč pričakujem, da bomo v prihodnjih letih te zadeve gladko vse uredili.

Vzdržnost pokojninskega sistema, ki smo ga sprejeli leta 2012, naj bi bila do leta 2020, nekateri celo napovedujejo, da je možno do leta 2022. Morali bomo to stvar spreminjati, meni je popolnoma jasno, ampak nekateri rečejo, moramo paziti in biti pri tej zadevi kar s tresočo roko. Spominjam se leta 2012. Takrat je nekdo oblikoval vlado in razprave so bile bistveno drugačne takrat, ko si bil v koaliciji, in danes, ko si v opoziciji. To je logično. Takrat, ko si v vladi, moraš slediti vzdržnosti sistema, zato smo tudi sprejeli fiskalno pravilo. Ko pa si v opoziciji, pa enostavno lahko več govoriš in se delaš, da bolj razumeš ljudi. Pa ne vem ravno, če je tako. Veste, tudi osebno ne nasprotujem ciljem, ki ste jih zastavili v tem zakonu in tudi v prejšnjih treh. Ampak na nek način ne morem dati zelene luči nadaljevanju te razprave, zaradi tega, enostavno in preprosto, ker imam občutek, da ni dober namen. Zdaj bom pa povedal, zakaj imam tak občutek. Veste kaj? Jaz imam občutek, da s tem zakonom želite predlagatelji na nek način blokirati zakon o izvrševanju proračuna za naslednje leto, to pa pomeni nam dvanajstina. Pa če hočete, tudi če bi želeli delati, enostavno hibrid skupaj z Zipsom in Zpizom 2, predlogom, ki ste ga dali, ni možen, zaradi tega ker sta oba šla po različnih poteh v Državni zbor. To se pravi, niti tega ne moremo narediti.

Dobro se spominjam, kako smo v preteklem mandatu želeli v naši poslanski skupini popraviti krivico – jaz ne bom prevečkrat omenjal Desusa, zaradi tega ker se včasih kar malo naježim, ko poslušam, da se v vsakem drugem stavku omenja stranka, katere pripadnik si – takrat smo mi pripravili en predlog zakona, s katerim smo želeli popraviti krivico, ki se je zgodila v nekem obdobju, ko so se pokojnine neuskladile za 7,2 %. In veste, kaj se je zgodilo? Nekdo je vložil zakon, vsebine zakona niti ni napisal, samo naslov zakona, in mi smo enostavno bili pred dejstvom, nismo mogli te zadeve obravnavati, ker nas je ta zakon zaviral pri obravnavi, takrat pozneje pa se je zgodil tudi odstop predsednika Vlade in naš zakon ni bil sprejet in mi enostavno upokojencem tega nismo mogli na neki način vrniti oziroma dati tega, kar so izgubili.

Če gledamo izredno usklajevanje. Vemo, da v kolikor gre za 3 % bruto družbenega proizvoda, se bodo pokojnine usklajevale za

1 %, v kolikor bo šlo za 4 %, potem za 1,5 in v višini 2 % je 5 % družbenega bruto produkta. Upam, da bo gospodarska rast v prihodnosti tudi šla s takim tempom, kot je do zdaj, kljub temu da je realno pričakovati, da bo mogoče nekaj nižje, ampak pokojnine se bodo dejansko usklajevale tudi izredno, in to je ključnega pomena, kajti na ta način, v kolikor bi se pokojnine usklajevale izredno, potem lahko nadomestimo dejansko ta odstotek, ki sem ga malo prej omenjal, to je 7,2 % izpada, ki ga upokojenci niso dobili. Za nas je tudi ključnega pomena, da bodo bodoči upokojenci dobili 63 % povprečne plače za pokojnino. In mi smo na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti naslovili že pismo, kjer jih prosimo, da čim prej pripravijo to zadevo, in istočasno smo jih prosili, da čim prej pripravijo predlog za usklajevanje oziroma ureditev vdovskih pokojnin, saj veste, s tistih 15 %, kolikor je zdaj, na 25 %.

Seveda to niso vsa vprašanja, ki bi jih bilo treba urejati, še kar nekaj vprašanj iz tega naslova je treba urediti, in sem prepričan, da bomo s skupnimi močmi, s skupno voljo in s skupnimi interesi, v kolikor seveda tu danes ni laži, uspeli te zadeve v prihodnosti urediti, da bodo naši upokojenci, naši, vseh nas, boljše živeli svojo jesen življenja.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Ker gospoda Breznika ni v dvorani, ima besedo naslednji razpravljavec, gospod Jože Tanko.

Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Danes razpravljamo o očitno zelo pomembni temi, ki zadene pravzaprav skoraj vsako slovensko družino, tako ali drugače, pa morda vsak čas tudi marsikoga izmed nas. Mislim, da je treba opraviti neko resno razpravo, čeprav v tem tednu že drugič opravljamo razpravo o pokojninskem zakonu. Pred nekaj dnevi smo imeli predlog, da bi se popravile nekatere krivice, ki so evidentne, ko nekateri, ki so, kljub temu da je bila pravna podlaga, da je bila zakonska podlaga, vplačevali v pokojninsko blagajno, to se pravi odkupili leta, teh niso mogli potem ob upokojitvi uveljaviti. Teh ljudi je približno 55 tisoč. Han je z enim predlogom uredil neko ozko skupno tisočih oseb v prejšnjem mandatu, 55 tisoč ljudi pa je ostalo izigranih. Nepošteno je, da ste že prejšnji teden zavrnili predlog zakona. Vedeli ste za našo rešitev, ker je bil zakon prej vložen, pa tega zakona o izvrševanju proračuna niste zapisali noter, da bi tem ljudem popravili krivico.

Drugi del, ko smo tudi obravnavali pred nekaj dnevi, gre za kmečke zavarovance, ki se dolgo časa niti zavarovati niso smeli, ker so bili okarakterizirani kot kulaki, kot družbena skupina, ki je bila nezaželena v socializmu oziroma v komunizmu. Kasneje se je to nekoliko spremenilo, so pač omogočili neko minimalno

zavarovanje po dveh kriterijih. Tudi za te ljudi, čeprav vsi tisti, ki se ukvarjate s pokojninskim sistemom, veste, da so jim bile kršene zagotovljene ustavne pravice celo po jugoslovanski ustavi, še danes niste pripravljeni priznati, popraviti, ker gre očitno še vedno za kategorijo, ki je ideološko nezaželen. Sedaj imamo pred sabo novo rešitev, ki, moram reči, ni originalno avtorstvo naše poslanke skupine, je pa zapisano tisto, kar ste vi zapisali v svojo koalicijsko pogodbo. Mi smo tiste dele, ki so zajeti notri, prepisali, tako kot ste jih vi zapisali v koalicijsko pogodbo. Vse tiste kritike, spoštovani kolegi poslanci koalicije in tudi Levice, ki ste jih usmerili proti SDS, da predlog ni popoln, pomenijo, da vaša koalicijska pogodba ni vredna popolnoma nič. Vi ste, če ste se zavedali ali ne, kritizirali rešitev svoje koalicijske pogodbe. Se pravi, to, kar ste zapisali, takrat ko ste to svečano podpisovali, ta koalicijski sporazum, imate sedmo in osmo stran, ste zapisali neumnosti. In to ste zdaj javno povedali vsakič, ko ste kritizirali to, kar smo mi v ta zakon zapisali. Ko bomo predlagali kakšno naslednjo rešitev iz vaše koalicijske pogodbe, kar se bo rado zgodilo, boste spet govorili, kako je naš SDS predlog slab. Ni slab. Mi vemo, da je vaš predlog slab, ampak zdaj ste se razkrili, da vas je v bistvu ena sama parada, en sam blef, eno samo govorjenje o sodelovanju, o podpori in tako naprej, ko pa se neko stvar rabi, še celo vašo rešitev predlagamo, pa se govori o tem, da je nesistemsko, necelovito in tako naprej in tako naprej.

Vi ste šli v svoji koalicijski pogodbi, spoštovani kolegi poslanci, celo tako daleč, da ste zapisali mesec in leto, kdaj bodo te rešitve, ki so tukaj zapisane v tem zakonu dobesedno, uveljavili. Pri nekaterih postavkah piše 1. januar 2019, pri nekaterih januar 2019, tukaj imam tri ukrepe, vsi trije so opremljeni z datumom. Če ste bili tako dobri, da ste pripravili zakon o izvrševanju proračuna, bi zlahka te tri, te štiri rešitve, ki smo jih mi zapisali v naš zakon, zapisali v zakon o izvrševanju proračuna, če ste imeli resen namen narediti nekaj na pokojninah. Takrat ko ste koalicijsko pogodbo podpisovali, poleti lanskega leta, se je zdel januar izjemno daleč, ampak če ne delaš, če ne razmišljaš, če ne pripravljáš, ti meseci, ki so na videz zelo daleč, hitro pridejo, in ko je treba dati kaj na mizo, ko je treba ljudem zagotoviti tisto, kar ste obljubili, pač tega ni. Ali je problem ministrstvo za delo z ministrico, državnimi sekretarji in tako naprej ali ste krivi poslanci koalicijskih strank in ne spremljate tistega, kar ste zapisali v koalicijsko pogodbo, to je drugo vprašanje. Ampak v tem primeru gre za evidentno norčevanje iz ljudi, iz državljanov in tako naprej. Skratka, tu je težko govoriti, da smo mi karkoli naredili narobe – vi imate slabo koalicijsko pogodbo.

Ker ste taki strokovnjaki – tam vas je nekaj čez 50, in ste to spregledali – se pa čudim, da bi bili sposobni narediti kakšno resno

reformo. V bistvu bom zelo presenečen, pa naj gre za socialo, naj gre za pokojnine, naj gre za karkoli, pričakovati, da boste s takimi luknjami, kot ste to zapisali v koalicijsko pogodbo, naredili neke resne razvojne dokumente, je iluzorno. Ne vem, kako ste mogli spregledati te slabe rešitve v koalicijski pogodbi in ste jih zapisali noter. Pet predstavnikov koalicijskih strank se je veselo slikalo s koalicijskim sporazumom. Pet predstavnikov, vsi predsedniki. In potem so to usklajevali še z Levico. Dobro smo mi to predlagali, da smo zdaj vsaj izvedeli, katera koalicijska stranka je kakšne rešitve predlagala za ta koalicijski sporazum. Vsakič, ko se kdo od koalicijskih poslancev oglasi pri obravnavi tega zakona, pove samo dodatno, koliko ste še nategnili ljudi, še s tem, kar ste zdaj predlagali. Zanimivo. Namesto 180 milijonov bo 140, namesto tega bo toliko manj in tako naprej. V vašem zakonu o izvrševanju proračuna – ki ste ga sicer vložili za nami, neodvisno, mi smo že prej imeli svoj zakon vložen – ste, da vas samo spomnim, namenili za izredno usklajevanje pokojnin ravno toliko, kot ste dali denarja za vzpostavitev novega proračunskega sklada za civilno družbo. Se pravi za tiste civilnodružbene skupine, ki bodo izvajale na ulicah agendo te koalicije. Tisto, kar ste namenili za izredno usklajevanje pokojnin, znaša 7 milijonov, tisto, kar ste namenili za razvoj civilne družbe s proračunskim skladom, je 6 milijonov.

Dajte mi povedati logiko. Rešujemo ljudi, ki so socialno ogroženi, ki imajo socialno stisko, vi se pa igrate in razmetavate denar za neke skupine, ki so nadstandardne, če lahko rečem. Zakaj? Civilna družba se lahko financira tudi na drug način, ni nujno, da iz proračuna, ker potem so to vladne službe. Če tako poenostavljeno povem, če Vlada financira civilno družbo, je to vladna civilna družba oziroma po domače povedano celo, da ne rečem, organ skoraj v sestavi vlade, če mu zagotovite 100-procentno financiranje, ne glede na to, kako to skrijete zraven, in tako naprej. Mislim, da je take blefe, kot ste jih tukaj zapisali v ta zakon o izvrševanju proračuna, treba pač razkriti.

Dodatno zanimivo je še to, da boste 16 milijonov zmanjšali za usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom, se pravi spet eni socialni kategoriji. Dali boste 6 milijonov upokojujencem za izredno usklajevanje, vzeli pa 16 milijonov pri, ne vem, štipendijah, otroških dodatkih in ne vem katerih še drugih socialnih transferjih. Ali vidite kakšno logiko tukaj? Iz ene ogrožene skupine, ki potrebuje na nek način državno pomoč, boste vzeli, dali drugi, vmes se bo pa izgubilo še 10 milijonov. Ravno za tisto civilno družbo se bo izgubilo. Se vam zdijo ti premiki, ki ste jih dali v zakon o izvrševanju proračuna, logični? Čisto preprosto vprašam. Vodje poslanskih skupin ste tukaj, povejte mi, ali je to za vas logično. Je ta premik, tak socialni ukrep normalen? Da eni skupini, ki rabi denar, zato da, ne vem, izobražuje svoje otroke in tako naprej, vzameš in daš eno tretjino tega eni, drugi

del pa civilnim družbenim skupinam, pri katerih potem, nekateri funkcionarji, poslanci Levice opravljajo petinsko delo? Se vam zdi to smiselno? Meni se zdijo taki premiki v proračunu, kot ste jih zapisali v zakon o izvrševanju proračuna, trapasti, nekorektni, nefer in ponižujoči tako do upokojencev, ki ne dobijo s tem izrednim usklajevanjem nič, kot do tistih, ki ste jim te transferje vzeli.

Naj še eno stvar nekako pojasnimo. Vi ste zdajle dali to zajamčeno pomoč brezposelnim na višino 392,75 evra. Izračunali ste na drugo decimalno natančno, koliko rabijo. To je za nekoga, ki se malo ukvarja s tehniko, neobičajno – da izračunaš nek socialni transfer v povprečju na drugo decimalno natančno. Možno je potem s popravkom procentov pa valorizacijo pa tako naprej, da to nastane, ampak da v startu nastaviš 392,75 evra, to je pa malo neobičajno. To je možno samo, če se kakšni profesorji oziroma študentje s FDV nato pojavijo gori in to naredijo. Zdaj vas bom pa spomnil na nekaj. Ta socialni transfer oziroma dvig za te brezposelne znaša več kot 95 evrov na mesec. Če to interpoliramo pa ekstrapoliramo na 1 leto, na 12 mesecev, ste za več kot tisoč 100 evrov dvignili to socialno pomoč tej skupini brezposelnih ljudi. Mnogi med njimi niso vplačali evra, mi imamo pa po podatkih Vlade več kot 75 tisoč upokojencev, več kot 22 tisoč jih je v kategoriji med 30 in 40 let delovne dobe, ki imajo manjšo pokojnino od tega socialnega transferja. Manjšo pokojnino. Zdaj pa mi, šefi poslanskih skupin, razložite, če je to za vas logično, da se je to naredilo, da ste, zato da ste, ne vem, 20 tisoč brezposelnih z nič delovne dobe popedenali, zadovoljili, potopili pod ta nivo socialne 75 tisoč upokojencev. Poglejte podatek, odgovor na moje poslansko vprašanje, ki sem ga postavil Vladi, 15. novembra je prišel odgovor, tole je podatek na prvo vprašanje, točno to, strukturirano po delovni dobi.

Če se boste tako lotevali reševanja problemov, ne vem, upokojencev, socialnih upravičencev in tako naprej, da boste samo ciljne skupine reševali, tako kot s tisto spremembo popravka pri odkupu za tistih tisoč oseb, kot je Han predlagal, ali za teh nekaj tisoč brezposelnih brez delovne dobe in ne reševali ostale socialne skupine, potem se ne bo nikoli zgodilo nič poštenega v tej državi. Nič poštenega. In ker to počnete na horuk, eno skupino ruknemo, ji damo tisoč 100 evrov na leto, to pomeni 2 – da ne rečem – minimalni plači dobi ali pa 5 ta malih pokojnin ste dali komu, ki je brezposeln, ta, ki jih pa ima, jih pa dobiti ne more več, ni upravičen do tega zneska. Na tak način se ti sistemi ne urejajo. Zdaj vi na nas kažete s prstom, da delamo nesistemske. Kakšen je bil tisti zakon, 392,75 evra, sistemski ali nesistemski? Tisto, kar je Han predlagal, sistemsko ali nesistemsko? Tisoč jih je pritegnil ven, 55 tisoč jih je pa še ostalo v luknji. /oglašanje iz dvorane/ Glejte, predlagali smo

rešitev prejšnji teden, ste jo zavrnil. Samo to vas sprašujem, na kakšen način se vi tega lotevate.

Kar zadeva odmerni odstotek, pa naslednje. Veste, zanima me, kam bi vi vlagali svoje prihranke, recimo če bi lahko izbirali. V tak sklad, kot je pokojninska blagajna, kjer dobiš ven 54 % ali 63 %, ali bi pa morda naložili v nek sklad, kjer bi dobili 105 % ali pa 110 % ven? Problem tega sistema je v tem, da se izgubi veliko, in jaz mislim, da je tukaj treba na tem področju nekaj narediti. Ta odmerni procent je treba, tako kot ste predlagali, s 1. januarjem dvigniti. V Zipsu lahko popravite še kakšen člen pa tako naprej, boste to uredili. Mislim, da je več kot smiselno, da to naredite. Ljudje to pričakujejo od vas. Mislim, da je čas, ko se greste te igrice, da se nekaj obljubi pa umanjka pa se potem nekaj usklajujete, pa se štirikrat skregate, pa to ljudem prodate kot neko zgodbo o nekem napornem delu in tako naprej, izgubljena zgodba. To, kar ste povedali predstavniki SAB pa Desusa pa zdajle ne vem koga še v tej razpravi, pomeni, da se ta del vaše koalicijske pogodbe ne bo izvedel in uresničil. Ne bo se, ker boste te kroge preprirov kar ponavljali pa ljudi pustili tam v velikih pričakovanjih. Na koncu ne bo pa nič. Nič ne bo. Toliko časa smo že v sistemu te politike, da vemo, da ne bo nič. Enkrat ima eden ene apetite na eni strani, drugi bi to nekoliko drugače rešil, samo toliko, da se nič ne da pa da se vzbuja občutek, kako se veliko dela. Nič se ni delalo v tem času! Čisto nič.

Če ste imeli resen namen in če ste zapisali, ne vem, julija v koalicijski sporazum, da bo januarja rešeno, je to prva prioriteta predsednika Vlade in ministrstva in vodij koalicijskih poslanskih skupin, ki pač spremljate delo Vlade. Mi to počnemo in smo kritizirani, ker to počnemo. In pravite, da boste sami to rešili. Nič ne boste rešili. Še če vas opozorimo na problem, damo vašo rešitev na mizo, ker je niste sami sposobni zapisati v pokojninski zakon, še takrat pravite, da smo ne vem kaj, da dražimo, da nagajamo, da blokiramo Zips in tako naprej. Čisto nič ne blokiramo. Opravljamo svoje poslansko delo, delamo tako, kot se spodobi, in predlagamo uporabne rešitve. Če ste jih ocenili, da so neprimerne, potem ne bodo ne v vašem pokojninskem zakonu ne v Zipsu ne v nobeni rešitvi. V nobenem primeru se to ne bo izvedlo in zgodilo.

Tu ste nekateri, ki ste nekoliko maj časa v Državnem zboru, govorili o zlorabi postopka, da smo mi pač nekaj naredili in zlorabili postopek. Spoštovani gospodje, uporabili smo postopek, ki je predpisan za predlaganje zakonov. Če bi bilo karkoli narobe, sem vam povedal že pred dvema dnevoma, predsednik Državnega zbora ali kdorkoli je podpisal, sprožil postopek tega zakona, tega ne bi naredi. Zato ker službe Državnega zbora vsak zakon pogledajo po vseh parametrih, in če zakon ne izpolnjuje pogojev, ga zavrnejo in gre na dopolnitev. Drži tako, službe Vlade? Drži. In

zdaj vsi tisti, ki so vas polna usta raznih zlorab, pogledajte svojo koalicijsko pogodbo pa se vprašajte, če ste vi kaj zlorabili, ker niste naredili nečesa iz koalicijske pogodbe in spoštovali datumov in rešitev, ki ste jih sami zapisali. Vi ste naredili zlorabo, ker tega niste realizirali. Upam, da takih ekscesnih situacij, kot je bila tudi danes pri obravnavi tega zakona, v bodoče ne bo. Potrudite se, vzemite svoje papirje v roke pa vsaj tisto, kar ste zapisali, čeprav niste veliko napisali, ampak tisto, kar ste, pa naredite. Če ne, bomo mi namesto vas predlagali vaše rešitve pa se bomo potem sprehajali tukaj in ugotavljali, koliko je kdo za kakšno funkcijo primeren, koliko kdo dela, koliko kdo spremlja in tako naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji razpravljačec je Jurij Lep, pripravi pa naj se Maša Kociper. Izvolite.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Hvala, gospa podpredsednica, za besedo.

Glede na to, da pripadam stranki Desus, je prav, da tudi sam malo razpravljam tako na splošno. V prvi fazi bi rekel, da so kolegi iz SDS sigurno prepričani oziroma vem, da vedo, da če bi mi to sprejeli, da bi se nekaj zgodilo, bi se marsikaj porušilo. To ni zdaj pomembno, pomembno je to, da smo mi novi poslanci, in je tudi prav, da ne bomo odgovarjali na to, kar ste se prej pogovarjali. To je po vsej verjetnosti edino pravilno, da poskusimo zdaj s svojo glavo razmišljati naprej, kako bi to izpeljali. Za nas je osnovno vodilo, da bi pri spremembi zakonodaje moralo biti dejstvo, da z izboljšanjem pogojev za eno skupino populacije ne delamo krivice drugi polovici populacije. V stranki SDS imate sigurno znanja ogromno, nabor ogromen, ampak moj občutek je takšen, da po vsej verjetnosti ni osnovno vodilo to, da bi se zakon sprejel, tako kot ste zdaj vi predlagali, ampak da se pač tu malo nagaja. Nič narobe. To je legitimna stvar pri parlamentarni demokraciji. Če pa smo mi prej povedali, pa tudi predstavnik Vlade gospod Tilen Božič, ki je dejansko vsak dan tu pri nas, če smo se zmenili in dogovorili, da bo koalicija v pol leta, v naslednjem letu pripravila to pogodbo tako, kot je zapisana v tej pogodbi, zakaj mu ne bi verjeli oziroma nam ne bi verjeli? Da pa je znotraj koalicije tudi malo trenj – saj to je normalno! Ljudje smo različni in se tudi lahko zgodi, da se z nekimi argumenti, ki smo jih drugi ali pa ste jih drugi predlagali, neka ideja, ki je zapisana, spremeni. Ampak cilj je važen. Cilj je, da izboljšamo pogoje za starejše ljudi, za upokoјence.

Edino to pa je treba tudi poudariti, da se mi le zavedamo, da moramo pri spremembah zakonodaje pri upokoјencih tudi skrbeti za socialno podporo, se pravi, moramo delati marsikaj v kompletu, zato mi ves čas uporabljamo besedo sistemske rešitve. Vi ste

pripravljali zakon o pokojnini leta 2012, sami veste, koliko je bilo problemov. Ni tako enostavno skozi spraviti neke zgodbe, ki potem pije vodo. Jaz osebno sem prepričan, da bomo ta vaš predlog, ki ste ga zdaj dali, če se boste vi strinjali, lahko tudi osebno v predlogu, ki ga bo dala Vlada in pa koalicija – imate vi svoj delež, zakaj pa ne? Bom jaz zagovarjal, toliko pa toliko deleža je od opozicije. Zakaj bi tu imeli problem, če bo dober zakon? Ampak zdaj v tem momentu ste pa vi nas prehiteli. Nič narobe, ampak ste prehiteli tako, da vseh dogovorov naših sporazumov pač ni zajetih, in zdaj lahko ljudje razumejo tako ali drugače, ali verjamejo meni ali verjamejo vam ali verjamejo njemu, skratka, verjemite mi, da koalicija, stranka Desus, pa predvsem jaz osebno delamo z dobrimi nameni, s srcem, z znanjem, da bomo to spravili skozi. Nikoli pa ne bo tako, kot bi si kdo mislil, da bo vse idealno. Mi moramo poskrbeti za celo zadevo v naši Sloveniji, med drugimi tudi za upokoјence. Minimalna plača, zjamčen dohodek, prag revščine, to so vse stvari, ki nas omejujejo pri rešitvah, da bi lahko rekli, aha, samo to gremo.

Se pravi, s to pogodbo, ki ste jo vi predlagali, je za mene osebno samo to problem, da ne rešuje vsega. Kot sem povedal, za nas je pomembno, da rešimo sistemsko, in pa da ... /oglašanje iz dvorane/ Prosim? Kolega me je malo zmedel, sem mislil, da mi je že čas potekel. Se zahvaljujem za opozorilo, sem pa slišal sicer pisk. Kot sem povedal, za nas je pomembno to, in verjemite mi, da bomo skupaj s koalicijo pa z Vlado, z ministrstvom za delo pripravili ta zakon do sredine leta 2019.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Maša Kociper, pripravi naj se Jerca Korče.

MAŠA KOCIPER (PS SAB): Hvala lepa. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Že devet ur mineva, odkar smo danes začeli tole zasedanje Državnega zbora, in zadnjih nekaj ur se pogovarjamo o tej isti temi. Ker pa verjetno so pred ekrani volivci in govorimo verjetno volivcem, ki niso spremljali celotne seje, bi morda na kratko povzela, kaj se pogovarjamo teh nekaj zadnjih ur. Gre za to, da je predlagatelj današnje seje, stranka SDS, s sopodpisniki prepisal del koalicijske pogodbe in zdaj želi, da ta prepisan del koalicijske pogodbe koalicija potrdi. Pri tem nas preprečujejo, da so oni vendarle prijazni in zelo konstruktivna opozicija, ki nam samo pomaga, da uresničimo svoje koalicijske zaveze, ki jih, kot kaže, po njihovem sami nismo sposobni uresničiti. Da so torej prijazni, prepisujejo naše rešitve in nam jih predlagajo v potrditev. Hkrati ta ista stranka govori, da so rešitve, ki smo jih zapisali v koalicijski pogodbi, totalna neumnost in da so neumne in kaj smo to zapisali, pravzaprav smo neumni, da bi pa vendar oni predlagali, da bi to

prepisano rešitev, ki je neumna, potrdili. To je en tak povzetek za tiste, ki nas do zdaj niso spremljali, in mislim, da je vsem, tudi tistim, ki niso bili prisotni, jasno, da gre za še eno nagajanje.

Ali je tako delo opozicije legitimno ali ne? Mnenja so bila tukaj različna. Lahko je tudi legitimno. Lahko je tudi to legitimno, da opozicija prepisuje predloge koalicije in jih predčasno po nekem svojem tempu vsiljuje koaliciji v potrditev. Morda je to legitimno. Verjetno pa tako kot lahko mislimo, ali je legitimno ali ne, lahko tudi mislimo, da je to, da nam opozicija diktira, kdaj in kako bomo nekaj sprejeli, vprašljivo legitimno. Če bi imeli svojo vlado, če bi jo sestavili, če bi imeli svoja ministrstva in svoje ministre, bi vi diktirali, kdaj in po kakšnem tempu in s čim in kako bo kakšen zakon sprejet, tako pa pač to delajo drugi. Kakorkoli, zame je danes najpomembnejše, da smo dobili jasna zagotovila s strani Vlade in s strani ostalih koalicijskih poslancev, da bodo zaveze, ki so zapisane v koalicijski pogodbi, uresničene. Tako je rekel na začetku državni sekretar gospod Tilen Božič: »Rešitve, ki bodo urejale navedeno problematiko, bo pripravila Vlada in jih vključila v prihodnje spremembe pokojninske zakonodaje na celovitejši in enakopravnejši način, pri čemer pa jih bo predhodno uskladila tako znotraj koalicije kot tudi s socialnimi partnerji. To lahko pričakujete v prvi polovici naslednjega leta.«

To zagotovilo je za nas, ki sedimo tukaj, najbolj pomembno, kajti res je, nekatere od teh zavez je v koalicijsko pogodbo predlagala prav Stranka Alenke Bratušek. Zakaj? Stranka Alenke Bratušek v prejšnjem mandatu, kot se mogoče spomnite, ni bila v koaliciji, ampak je bila v opoziciji, in kot se rado zgodi, ko si v opoziciji, se nate obrnejo številni ljudje s svojimi težavami in prosijo za pomoč. V zelo velikem številu, nadpovprečnem številu so se na našo stranko obrnili ljudje, upokojenci, ki so prosili, da si v prihodnosti prizadevamo prav za te rešitve, ki so danes pred nami. Na ta način in take rešitve zastopa tudi njihovo združenje ZDUS. Morda so se na našo stranko obrnili tudi zato, ker je bila prav Alenka Bratušek v času svoje vlade tista, ki je popravila krivice, ki jih je upokojemcem prej naredila neka druga koalicija, ki jo je vodil Janez Janša, in tudi rešitve, ki so bile takrat spoznane za protiustavne. Morda tudi zato, ne vem. V vsakem primeru, naša stranka je hotela biti korektna do teh ljudi, in ker se zavedamo, da kot majhna stranka ne moremo reševati vsega in vseh, smo v koalicijski pogodbi predlagali nekaj rešitev, takih, za katerimi lahko stojimo, in med njimi so tudi te navedene. Če nam to kdo zameri, nič hudega.

Moti pa me vse to tudi nekoliko žaljivo govorjenje o upokojencih, pa da je to bitka za upokojece, pa da upokojece niso samo od enega, ampak so od vseh – absolutno so od vseh in absolutno jaz svojo stranko vidim kot stranko, ki se zavzema za boljše življenje vseh v naši državi, ampak kot rečeno, če se zavedaš

svojega dometa, ne moreš reševati vsega, in mi smo si pač kot prioriteto postavili nekaj, glede česar so se ljudje največkrat obrnili na nas. Želeli smo si to izpolniti, prizadevali smo si, da bi se držali dogovorjenih rokov. Pojasnjeno nam je bilo, zakaj to ni mogoče, in kot konstruktivni partner te koalicije smo pač sprejeli to odločitev, da seveda nadaljujemo s skupnim delom in da upamo, da bodo te zaveze, ki so bile dane, res uresničene, nad čimer bomo tudi pazljivo bdeli. Vse to govorjenje o upokojencih in tako naprej je res malo žaljivo, je pa tudi res, da so upokojece glede na rešitve, ki jih ponuja tudi ta vlada, zdaj še tisti, kjer je pa vendar še ostalo nekaj malega varčevanja, in tudi to je treba zaključiti, da ne bodo samo oni ostali na suhem, če tako rečemo.

Ali je ravnanje opozicije konstruktivno ali ne, o tem sem že govorila. Dodala bi morda samo to, da konstruktivna in odgovorna opozicija razmišlja o nekih finančnih okvirih, ki so za državo vzdržni. Najlažje je biti opozicija, predlagati to in ono, pa ne prevzeti odgovornosti za to, od kod bo ta denar prišel. Ker pa je pred mano kolega poslanec mnogo govoril o tem, od kod bi se denar vzel in za kaj bi se lahko dal, bi še jaz spomnila na eno malenkost v tej zvezi. Pred dnevi smo na kolegiju Državnega zbora razpravljali o zakonih, ki naj bi se sprejemali po nujnem postopku. Med drugim pa je zaradi določbe Ustavnega sodišča treba urediti tudi vprašanje tako imenovanih izbrisanih, kajti zaradi odločbe Ustavnega sodišča, ki je razveljavila enega od členov, odškodnina v teh primerih ne bo več omejena. Koalicija je predlagala zakonsko rešitev, po kateri bi se omejile vsaj obresti. Mi absolutno smo za to, da dobijo izbrisani pošteno odškodnino. Nismo bili mi, ki tukaj sedimo na desni strani, v tisti vladi, ki je naredila osnovno krivico, zaradi katere smo bili osramočeni pred ostalo Evropo in ki še sedaj meče črn madež na našo državo. Ta madež je bil saniran z zakonom, del tega zakona je bil zdaj razveljavljen, tako pač je, in samo v ta del, da bi se omejile obresti, smo želeli poseči z zakonom, ki bi ga bilo treba sprejeti po nujnem postopku. Kot so povedali predlagatelji, bi to pomenilo 53 milijonov evrov dodatnega denarja, ki bi lahko bil v teh postopkih zaradi neomejenih obresti do sojenj. 53 milijonov pomeni kar nekaj pokojnin, o katerih so stranka SDS in ostali govorili na prejšnjih sejah, za kmečko prebivalstvo in za vse ostale. Pa se vam je zdelo, da ta omejitev ni potrebna. Morda res ni, morda je krivična, morda si zaslužijo tudi neomejene obresti, ampak rešitev, ki je bila ponujena, je zakonita, omogočila bi pošteno odškodnino, hkrati pa omejila obresti, ki lahko glede na dolžino sodnih postopkov in trajanje od prvega dogodka gredo v milijone. In tukaj bi lahko prihranili 53 milijonov, pa niste hoteli. Ta priložnost še ni zamujena. Mislim, da bo še ena možnost, in takrat računam, da boste to rešitev podprli.

Zaključujem to svoje današnje izvajanje s tem, da smo mi v Stranki Alenke Bratušek

dobili potrdila tako na Vladi kot v Državnem zboru od naših koalicijskih partnerjev, da vztrajamo pri skupni zavezi, da se tudi ti problemi upokojencev v nadaljevanju rešijo, tako kot smo se dogovorili. Resda bomo nekoliko zamaknili datume, ampak rešitve bodo, in to je bilo danes ponovljeno. In to je za nas najbolj pomembno. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Takoj, gospod Krivec. Najprej je prijavil postopkovni predlog gospod Franc Jurša.

Naj slišimo vaš predlog. Prosim.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Bom zelo kratek, ampak vseeno, mislim, da je treba na neke stvari opozoriti. Čisto na kratko, še enkrat. Glede na to, da v letu vladanja Alenke Bratušek ni bilo usklajevanja pokojnin, to pomeni, da je tudi na nek način bila narejena škoda upokojencem. In naslednja zadeva, moram povedati, v kolikor takrat ne bi bilo...

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Gospod Jurša, se opravičujem. Kakšen je postopkovni predlog?

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Bom na koncu predlagal. Glede na to, da če ne bi bilo socialdemokratskega bloka, bi minister, takratni šuteči minister v vladi Alenke Bratušek, zmanjšal pokojnine za 10 %.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Gospod Jurša, prosim, da ne razpravljate v proceduralnem predlogu, ampak povejte svoj postopkovni predlog.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Dovolite mi, da vam povem. Moj predlog je, gospa podpredsednica, predlagam, da v bodoče temeljito spremljate razpravo in opozorite razpravljalke, da pove točne podatke.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Gospod Jurša, verjamem, da veste, da sem tukaj gori, zato da vodim postopkovno sejo, ne pa da komentiram vsebinske razprave poslancev.

Sedaj pa ima postopkovni predlog gospod Krivec.

DANIJELO KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo.

Moj postopkovni predlog bo namenjen kolegici. Rad bi, da jo opozorite, da kolegij ne sklepa o vsebini zakonov, tu je ona že govorila o tem, kako je kdo glasoval in kako se je opredeljeval, ampak na kolegiju sklepamo samo o postopku. In mi na tej strani, tako je bilo rečeno, nismo zavračali nobenega zakona. Opozorili smo na to, da ta nujni postopek, ki je bil predlagan, v tem primeru ni potreben, kajti Vlada je imela 8 mesecev časa, da to sprocesira. Glede na to, da so bili vedno zapleti pri reševanju te problematike, predlagamo

oziroma smo na stališču, da se taka zakonodaja sprejema po nekem normalnem postopku, ne pa po nujnem, kajti za to ni nobenih izrednih razmer.

Prosim, da kolegico opozorite, da kolegij pač ne sklepa o vsebini zakona. Mislim, da je to korektno proceduralno.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala za vaš predlog, pa vseeno to ni bil proceduralni predlog. Kot veste, poslovnik govori o predlogu postopka, ki se nanaša na uporabo poslovnika, ne pa na vsebinsko razpravo razpravljalcev.

Naslednja ima besedo gospa Jerca Korče, kot zadnji prijavljeni razpravljalcev pa naj se pripravi Marijan Pojbič.

Izvolite.

JERCA KORČE (PS LMŠ): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

Opažamo, da tele ribice postajajo vedno bolj vroče in da v ta ribnik želi posegati vedno več strank, tudi opozicijske stranke. Bi si pa želela, da začnemo to obravnavati ne kot ribnik, ne kot ribice in da se ne borimo za to, ampak da to začnemo jemati kot odgovornost, ker bomo vsi mi enkrat slej ko prej na tem. Eni ste že, eni boste še, eni imamo pa še precej dolgo pot do tja. Imamo pa doma babice, imamo doma dedke in mogoče na to stvar jaz res gledam malo drugače. In prav, danes se je opozicija odločila to vložiti. Vsi vemo, zakaj se je to odločila vložiti. Javnosti je to mogoče težko predstaviti, ker so te postopkovne poslovniške zadeve javnosti nerazumljive, ampak v redu. Na tem mestu bi bilo najmanj nečastno od mene, da ne bi priznala in vam čestitala, da ste pripravili dober predlog in da bi ta predlog jaz z veseljem podprla, tako kot bi ga z veseljem podprl marsikdo, ki tukaj notri sedi, ker zasledujete pravi cilj.

Dejstvo je, da ste to črpali iz naše koalicijske pogodbe in da je tudi predsednik vaše stranke oziroma predlagateljve stranke priznal, da je ta koalicijska pogodba v 80 % dobra. In res je tako; se pa skriva zadeva v teh 20 %. To je pa naslednje: da vaš predlog zasleduje nesistemske rešitve, da vam manjka osnovno razumevanje tega, da bo ta vlada delala 4 leta in da bo ta koalicijska pogodba vezana na štiriletni mandat in da ad hoc z danes na jutri sprejeti 3 take rešitve ni odgovorno in da je vsak ukrep, ne glede na to, koliko imate stopnjo resnosti oziroma imate sploh stopnjo resnosti za izvedbo in realizacijo, smiselno uskladiti z ministrstvom za finance, ministrstvom za delo in tako naprej. Vi pa tega niste uskladili oziroma sploh niste del vlade.

Vsekakor je vaša legitimna pravica, da zakone vlagate, da imate dopolnitve zakonov, ampak kljub vsemu še enkrat: vaš osnovni namen tukaj ni rešitev perečih vprašanj, ampak je blokada Zipsra. To smo danes že večkrat slišali in to je edina resnica, ki tukaj obstaja. Dajmo biti iskreni, da nam na mizo ne prinašate

nekih orehov, ki bi jih skupaj trli, tudi če na prvo oko ti vaši orehi izgledajo laški, so piškavi. Mečite nam orehe, mi jih bomo z veseljem odbili. Glede na ta predpraznični čas, ki prihaja, pa verjamem, da bomo po koncu štiriletnega mandata vsi skupaj lahko jedli potico. Zdaj sem mislila z ribic na potice ...

Bi pa res na tem mestu še nekaj povedala. To, kar je državni sekretar povedal, je po mojem ključ, čeprav je tudi on tako zelo slikovito opisal s temi pikicami in s tem povezovanjem, in to je točno to, da ministrstvo ima pogled v stvari, pripravlja rešitve na dnevni bazi, se dobiva s strankami in se usklajujejo zadeve. In te zadeve, ki jih vi v tem zakonu predlagate, bodo prišle v prakso, jaz to verjamem. Če bo pa katera zadeva drugačna, kot je v koalicijski pogodbi – ker se tako radi okoli te koalicijske pogodbe motate – bo pa razlog v tem, da smo v vmesnem času našli boljšo rešitev. Tako kot smo jo našli pri dveh, petih, šestih, sedmih razredih. Ugotovili smo, da je pet razredov bolj pravično, in to je smoter tega. Ko smo pisali koalicijsko pogodbo, nismo imeli vpogleda v javnofinančno stanje, nismo imeli vpogleda v to, pa tudi če boste zdaj rekli, da je rekonstrukcija vlade pa da smo vse vedeli tako ali drugače – to je argument, ki ga konstantno uporabljate. Ampak zdaj ko ta vpogled imamo, bodo ministrstva začela pripravljati rešitve in mi bomo bdeli nad tem, da bomo te stvari čim hitreje pripeljali v prakso, ni pa potrebe, da konstantno izgubljam čas z enimi izrednimi sejami, ki jemljejo, tako kot je tudi že državni sekretar povedal, čas in energijo. Če imate svoje ideje – svoje ideje – jih pripeljite, pa bomo o njih diskutirali, ni pa treba, da prepisujete našo koalicijsko pogodbo. Očitno vam v tem primeru manjka lastnih idej, ker naše so po vašem po eni strani slabe, po drugi strani jih prepisujete in vlagate v proceduro. Potrpljenje – in bodo tudi te zadeve ugledale luč sveta. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Predlagateljica želi besedo.

Mag. Karmen Furman, izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Zahvalila bi se kolegici Korče, da je pohvalila naš predlog. Prišli smo en korak bližje, namreč zdaj, kot vidim, se tudi vi iz koalicije strinjate o tem, da je ta naš predlog novele danes dober, da zasleduje prave cilje ste že tako povedali, zdaj ste pa celo odkrili, da je navsezadnje tudi to vsebina vašega koalicijskega sporazuma. Kogice takrat ni bilo notri, ko sem jaz citirala to vašo stran 9 koalicijskega sporazuma, ki govori o višini odmernega odstotka in o tem, kako boste izplačevali letni dodatek za naprej, in sicer vi sami ste si postavili za 1. januar 2019. Vi ste v svoji koalicijski pogodbi zapisali, da boste te ukrepe začeli izvrševati s 1. januarjem 2019.

Zdaj je pa res malce ... Ne bom uporabila izraza, ampak ne vem, kako si naj zdaj razlagam tole vaše stališče, da mi pritiskamo na vas s svojo časovnico. Vi ste si postavili roke in omejitve. Morda pa je navsezadnje tukaj ta dodatni razlog za zaposlovanje dodatnega kadra in sekretarjev v vladi.

Glede petih razredov, kot ste povedali, ki jih boste izplačali za regres v naslednjem letu, ne gre za bolj pravičen predlog, gre za cenejši predlog. Kajti na ta način boste znova prišparali 38 milijonov na upokojencih. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala predlagateljici.

Repliko ima gospa Jerca Korče.

Izvolite.

JERCA KORČE (PS LMŠ): Hvala, kolegica.

Prosim, tudi vas takrat ni bilo v tem državnem zboru, pa če bi se vi držali oziroma vaši kolegi v SDS kakšne koalicijske pogodbe, se jaz v letu 2016/2017 ne bi vozila mimo cestninske postaje Log in bi tam še vedno stale hišice. Tudi jaz sem vašo koalicijsko pogodbo prebrala. Preberite si vaše koalicijske pogodbe. Kolega Krivec, začnite svoje koalicijske pogodbe brati. Jaz sem jih zelo temeljito prebrala, vse od osamosvojitve do danes. Marsikatera rešitev, če bi bila izpeljana, bi bilo drugače. Tako pač je. Resnica boli. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Prosim, če se vsi malo umirite. Še zadnjega prijavljenega razpravljavca imamo.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica.

Res je smešno, ko poslušamo razprave poslank ali pa tudi poslancev, ki enostavno nimajo niti čiste, kdaj je bil kdo na oblasti. To pa mislim, da je smešno. Taki poslanke in poslanci bi bilo pač fino, da si vzamejo malo časa, kakšen dokument preberejo in potem na podlagi tega tudi razpravljajo.

Sedaj pa da se vrnemo nazaj k temu našemu predlogu. Po tem, kar sem danes poslušal, ker sem poslušal zelo pozorno vse, ki ste bili tukaj prisotni – praktično sem bil ves čas v Državnem zboru – ena ugotovitev, ki je moja in drži zagotovo, vseskozi ste nas poskušali prepričevati, da je za vas koalicija pomembnejša od ljudi. To je pa tisto, kar je zaskrbljujoče. To je tisto, kar mene in Slovensko demokrasko stranko, ki smo ta predlog zakona vložili, skrbi. Če bo to šlo po tej poti naprej, bodo ljudje ostali boši; in da ne bom rekel kaj še. Med drugim sem slišal, bilo je rečeno ravno v razpravi predhodne razpravljavke, da je treba imeti potrpljenje. Spoštovane poslanke in poslanci, ljudje imajo dovolj potrpljenja. Od potrpljenja se ne da živeti. Kako nam lahko razlagate, ko pa ste imeli v preteklem mandatu štiri leta vlado, imate vse ljudi, od predsednika Vlade, ministrov in tako

dalje, državnih sekretarjev na ministrstvu za finance in tako dalje, da niste imeli pravih podatkov, da niste mogli pravočasno reagirati in tako dalje? Mislim, da je to smešno, da to presega vsako mejo neke komunikacije, ki bi morala potekati tukaj, ko govorimo konkretno o določenih zadevah.

Vsak izgovor, ki sem ga danes slišal, je bil po moji osebni oceni privlečen za lase. Najprej iz tega zakona, ki smo ga mi vložili, kjer smo navedli vaše zaveze, jasno izhaja, da želimo pomagati najbolj ranljivim skupinam upokojenk in upokojencev in da poskušamo skupaj stopiti, tudi pozval sem vas v stališču poslanske skupine, da stopimo skupaj. Če ste vi že ene dobre stvari predlagali v koalicijski pogodbi in potem vam še opozicija da možnost vložiti ta zakon, če ga vi niste pravočasno, potem jaz mislim, da mi nimamo nobenih težav. Potem smo mi pred stoodstotnim soglasjem, da pomagamo tem ljudem, o katerih govorimo, tem skupinam, o katerih govorimo. In to so upokojenci, ki po navadi ostanejo sami, ali so to ženske ali moški, z eno pokojnino, 260, 320, 460 evrov pokojnine, ali ostanejo na vasi v neki hišici, ki je ne morejo prodati, ne morejo iti nikamor in s to pokojnino, naj mi kdo pove izmed vas, če lahko preživiš. Da ne govorim o Mariboru, o teh mestih na Štajerskem, Slovenske gorice, iz tistega okolja, od koder jaz prihajam, kjer je precej revno, kjer je veliko ljudi, ki živijo pod pragom revščine, veliko ljudi, ki s težavo začnejo začetek meseca in končajo s koncem.

Še bolj problematično pa je, da je kar velika številka upokojencev veliko časa delala in za to prejemajo pokojnine, ki so za njih nedostojne, ki so nesprejemljive, ki so enostavno pod vsakim nivojem. In če vsi skupaj nimamo tega interesa, da bi ta problem rešili na tak način, da bi tudi ti ljudje po tem, ko je kriza mimo, prišli do te točke, da bi lahko normalno preživeli iz meseca v mesec, potem ne vem, ali je pravično in pošteno, da take poslanske skupine, ki temu nasprotujejo, danes sedijo tukaj v Državnem zboru. Kljub temu da se deklarirate za velike, tiste, ki vam je za socialo, ki vam je za socialno državo in tako dalje, na koncu danes praktično vse poslanske skupine, razen opozicijskih strank pa Levice, moram reči, tukaj je pa bila iskrena, nasprotujete temu zakonu, ki ima vsebino, ki ste jo vi zapisali v koalicijski pogodbi. In vi ste dali zavezo, da boste do 1. januarja 2019 dve ključni stvari izpeljali. Januar 2019.

Vam bom prebral še enkrat, 2. in 3. točka, preprečevanje revščine med prejemniki pokojnin, ukrepi. In ste napisali drugi odstavek: »Odmerni odstotek za 40 let pokojninske dobe se bo postopno določil v višini najmanj 63 %, obenem se bo priznal višji odmerni odstotek za skrb za otroke. Uveljavitev ukrepa je predvidena z januarjem 2019.« To ste vi napisali v vaši koalicijski pogodbi. In drugič: »Določili bomo letni dodatek v dveh različnih višinah, in sicer

80 % najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo tistim, ki prejemajo pokojnino manj, kot je višina najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ter v višini 50 % tistim, ki prejemajo več, kot znaša najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo. Uveljavitev ukrepa je predvidena s 1. januarjem 2019.« Spoštovani, če ste to zapisali, če ste dali javno zavezo ljudem, upokojenkam in upokojencem, potem bi to moralo nekaj veljati. Kako naj mi sedaj vam ponovno verjamemo to, kar smo slišali iz besed SAB – da nam je Vlada dala zagotovila? Ja, kakšna zagotovila? Čez štiri leta? Kakšna zagotovila, če se ne držite tistih osnovnih, ki ste jih v koalicijsko pogodbo zapisali? Kako vam še lahko kdo verjame? In potem nas poskušate zmerjati ali pa napadati s tem argumentom, ki je daleč izpod nivoja – da poskušamo rušiti koalicijo, da vam nagajamo, da delamo ne vem kaj vse, zato da bi vam preprečili delo in tako dalje. Še enkrat povem, na štirih letih podlage imate zdaj že pol leta nove vlade. Se pravi štiri leta in pol, in niste storili, glejte, toliko / pokaže z gesto/, razen tisto, da ste delali škodo tej državi in državljanom in državljanom. To pa ste naredili!

Zdaj vam bom povedal dve stvari samo – drugi tir, tam bi lahko 300, 400 milijonov prihranili, in da ne govorim o prodaji Ljubljanske banke, spet 400 milijonov. Pa zberite, koliko je to denarja. Kaj bi lahko s tem denarjem naredili za upokojence, namesto da je šel v žepe kradljivcev, lopovov in teh pokvarjenih tajkunov v naši državi?! Kaj bi lahko s tem denarjem naredili?! In potem nekdo iz poslanske skupine, mislim da, Mira Cerarja govori, da če bi upoštevali predloge, ki smo jih dali v Slovenski demokratični stranki, bi državni proračun obremenili za milijardo evrov. Samo te dve stvari, ki sem ju povedal, poleg vsega ostalega, bi lahko to naredili, ker ta denar bi šel v denarnice upokojenk in upokojencev, delavcev in vseh tistih, ki živijo na robu revščine ali živijo z minimalno plačo ali živijo z neko povprečno plačo, s katero je tudi zelo težko preživeti, in tudi z minimalno plačo zelo težko preživeti. Če bi ta denar imeli, bi v to vložili in bi danes bili ljudje zadovoljni. Ni pomembno, kako smo mi zadovoljni, ampak pomembno je, da smo tudi mi tukaj lahko zadovoljni, če so Slovenke in Slovenci zadovoljni na tak način, da lahko začetek meseca združijo s koncem in normalno preživijo, da si lahko kupijo mleko, elektriko, plin in ne vem, kaj še vse. Da lahko to plačajo, plačajo s tistim, kar so prigarali in pridelali, in to so upokojenci zagotovo storili. Pokojnine niso socialni korektiv, ampak je to, kar so zaslužili. Nihče nima niti pravice na tak način razpravljati, da je to neka socialna zgodba. Ni res. Oni so si s poštenim delom to pridelali. In če je kdorkoli v tej državi naredil napake kadarkoli, smo dolžni napake, če so se zgodile, popraviti. Moramo jih popraviti in moramo pomagati tem ljudem, zato so nas izvolili v Državni zbor.

Danes sem poslušal SAB, ki govori o tem, da so imeli zbranih pred volitvami 6 tisoč podpisov upokojenk in upokojencev, in me zanima, na podlagi česa. So vas upokojenci klicali pa so rekli, poslušajte, zdaj pa vam jaz dam podpis zaradi tega, ker želim, da mi pomagata izboljšati stanje moje pokojnine? Dvomim. Se pravi, šlo je sigurno, po moji osebni oceni, ponovno za veliko zlorabo upokojencev, samo zato da je SAB prišel v Državni zbor. Sedaj ko pa ima odgovornost in ko bi moral pomagati, da bi se pokojnine zvišale in da bi podprli ta zakon, pa imajo tisoč in en izgovor, da pač tega ne morejo, ne držijo se nobenih zavez, ki so jih dali v koalicijsko pogodbo, in tako dalje in tako dalje. Spoštovane kolegice in kolegi iz SAB, res je to, kar govorim, ljudje to že počasi vedo. Ljudje se že pogovarjajo, upokojenke in upokojenci se o tem pogovarjajo. Se pravi, tega si ne sme nihče dovoliti za svoje osebne ozke politične interese. In tukaj so izpostavljeni. To je nepravilno in skrajno neodgovorno in nepošteno. Mi pa smo s tem zakonom, ki smo ga vložili danes v parlamentarno proceduro, resnično naredili dobronameren korak, želeli povezati vse, ki sedite tukaj v Državnem zboru, in pomagati tistim, o katerih sem govoril, ki jim še kako vsak evro, ko pride mesec naokoli, pride prav. In ko vsak cent, kot sem danes rekel, in tudi zapisal sam, s tresočo roko vzamejo iz denarnice, ker ne vedo, če si bodo lahko jutri kupili kilogram kruha. Ali pa še problem, ki ga vsi verjetno poznate, kako si zagotoviti mesto v domu za ostarele, če imaš 460, 330 ali 350 evrov pokojnine. In to vsi veste. Jaz imam ta primer, moja mama ima 460 evrov pokojnine, ampak hvala bogu, da nas je pač nekaj, ki imamo, da lahko primaknemo in pomagamo, da je lahko v domu za ostarele. Ampak veste, koliko ljudi je takšnih, katerih tudi otroci so socialno ogroženi in nimajo nobene možnosti pomagati? Saj tu in tam se zgodi, da lahko po nekih možnostih stopi tukaj vmes občina, ampak kakšna procedura, kaj vse je potrebno, preden se to zgodi! Kako na te stvari odreagirajo centri za socialno delo in tako dalje. Ne bi želel zdajle te zadeve razvijati, ampak to je dejstvo, ki ga je treba spremeniti. Mi moramo ljudem pomagati, da bodo lahko dostojno preživeli svojo starost, kar so si zaslužili na tak ali drugačen način. Nekateri so lahko delali 40 let, nekateri 35, nekateri 30, nekateri 25 in tako dalje.

Danes sem slišal tudi očitke, da kakšna od teh skupin ni bila zajeta v predlogu zakona. Na začetku sem povedal, da je to predlog zakona, ki je v prvi obravnavi. In koalicija, vsi, ki sedite tukaj v Državnem zboru, skupaj z ministrstvom, imate možnost predlagati spremembe tega zakona na tak način, da bo sprejemljiv za vse nas, predvsem pa ne za vse nas, ki sedimo tu v Državnem zboru, temveč za tiste ljudi, ki so pomoči potrebni. In če bomo začeli tako razmišljati, potem mi verjemite, bomo hitro našli skupni jezik. In jaz sem danes, ko sem predstavljal stališče poslanske skupine, na

koncu svojega stališča zelo jasno prosil in na to opozoril. In danes vas prosim, da se ne gremo politizacije na račun upokojencev, ker je to nedopustno. Te stvari ste sami zapisali v koalicijsko pogodbo in prosim vas, da ne govorite nečesa, kar ne drži. To, kar ste zapisali v lastno koalicijsko pogodbo, bi moralo držati. Zato ste najverjetneje prejeli tudi več glasov, kot ste si sicer zaslužili. Vsaj nekatere poslanske skupine, ki so v tem državnem zboru – sicer jih ne bi bilo tu notri, pa bi morda bila danes pravična in poštena vlada, ne pa da je nekdo samo zaradi ozkih interesov, kot sem prej uvodoma povedal, pomembnejša koalicija in da ta koalicija obstane in da se lahko mafijski posli nadaljujejo. Tako kot se je zgodil mafijski posel s prodajo NLB. To je nedopustno, skrajno neprimerno, da ti lahko državo oškoduješ, pa vsi pokazatelji so jasni, da gre za veliko oškodovanje državljanov in državljanek.

Če bi ta denar prerazporedili v pokojnine pa v ta zakon, o katerem smo danes govorili, ki naj bi bil težek, kaj jaz vem, med 100 in 160 milijoni evrov, potem pogledajte, še 240 milijonov evrov bi nam ostalo, ker bi lahko še enkrat dodatno povečali pokojnine in bi morda štartali na 65 % tiste osnove za izračun pokojnine. Ne bi bilo nobenega problema, če se ne bi ta denar, ki ga davkoplačevalci vplačujejo ali pa ustvarjajo, zapravljali na tak način, kot jaz danes govorim. In vas prosim še enkrat, dajmo s temi praksami zaključiti, dajmo to presekati in dajmo delati za ljudi. Dajmo se zavedati, da smo v Državnem zboru zato, da pomagamo ljudem, da delamo za njih, zato so za nas oddali glas in upokojenke in upokojenci, tako kot vsi tisti, ki so zaposleni, tako kot sem že rekel, in prejemajo mizerne plače, da jim pomagamo, da bodo lahko začetek meseca zaključili s koncem meseca in si morda privoščili tudi kak 5-, 6- ali pa 10-dnevni dopust na leto, ker si to zaslužijo, ker pošteno garajo. Poznam ljudi, ki delajo nočne, nedeljske, praznične, je podjetje Paloma tam gori, od koder sam prihajam, in vidim, kako ljudje pri 35 letih delovne dobe dobijo plačo 600 in ne vem koliko evrov. To je katastrofa. Tudi država skozi svojo regulativo in zakonodajo lahko tukaj stori tisto, kar pač lahko. Dejstvo pa je, da če tisto storimo, kar lahko, bomo zagotovo dodali svoj delček, da bomo pomagali ljudem, da bodo lažje živeli. To pa je naša naloga.

Ta zakon je bil dobronameren in še vedno vas prosim in predlagam, da v tem prvem branju zakon potrdimo in potem v drugem branju tako ministrstvo kot vse ostale poslanske skupine. Morda se tudi nekateri nasmihte malo, pa vsaj gospod Franc Jurša, bi bilo fino, da ker ste predstavniki, tudi en del, pravite, da ste predstavniki upokojencev v Državnem zboru, bi bilo prav, da danes glasujete za ta zakon in se pokažete kot tisti, ki v resnici to, kar govorite, tudi delate. Zato prosim vas, Stranko Alenke Bratušek, Levica je rekla, da bo to podprla, kar se pa tiče Socialnih demokratov, pa je zelo

težko napovedati, ker eno govorijo, delajo pa drugo, to je pa že znano. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa zadnjemu razpravljavcu. Repliko ima Maša Kociper.

Izvolite.

MAŠA KOCIPER (PS SAB): Ker sem bila direktno navedena od gospoda poslanca. Ni prav razumel moje razprave, očitno. Gospod državni sekretar je rekel, da bo to zagotovljeno oziroma se začelo urejati v prvi polovici prihodnjega leta, in ne v naslednjih 4 letih. Tako da to bi ga popravila. Na drugo v njegovi debati mislim, da ni vredno, da se odzivam, bi ga pa vseeno prosila, da se ukvarja z volivci svoje stranke, ne naše. Bi pa rekla, da bi bilo za volivce naše stranke najhujše od vsega, če bi naša stranka podprla zakon SDS. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

S tem prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnik Vlade in pa predlagateljica. Najprej dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju gospodu Božiču. Pa prosim za malo pozornosti v dvorani, gospod Pojbič. Hvala.

TILEN BOŽIČ: Ponovno hvala za besedo.

Kot povedano že v uvodu, Vlada vsebine predloga zakona ne podpira, smo pa tudi že komentirali do določene mere cilje, ki jih ta zakon zasleduje. Naša ocena je, da bomo lahko tiste zadeve oziroma odgovore na najbolj pereče izzive, ki bodo nekako zasledovali te cilje in bodo usmerjeni v izboljšanje socialnega položaja upokojencev, naslovili v prvi polovici prihodnjega leta. Seveda bo tu zelo pomembno, kot sem že prej rekel glede teh pikic, da jih bo treba nekako povezati in doseči tudi uskladiitev, kako tukaj pristopiti. Recimo primer, ena izmed zadev v koalicijski je res za 40 let, ampak seveda se celotna koalicija, tako kot tudi Vlada, zaveda tega, da morajo biti rešitve pravične, sorazmerne, in pri tem bo zagotovo še nekaj debate, kako to pravilno izpeljati.

Od tu naprej tudi o tistem, kar ste rekli glede ureditve najnižje starostne in invalidske pokojnine. Posebej smo opozorili na to, da ruši razmerja med prejemniki pokojnine, ker bi enako obravnavali tiste, ki so delali 15 let, ali pa tiste, ki so delali 32 let. Od tu naprej smo tudi opozorili na letni dodatek. Ta se bo urejal v Zipsru. Velja omeniti to, da je sicer dosegel predkrizno raven po volumnu, ampak je zadeva taka, da je sedaj toliko upokojencev več in je treba to ob tem tudi upoštevati. Je pa vedno treba imeti v obziru tudi tisto, kar nam nalaga fiskalno pravilo, in to, za kar skrbi Ministrstvo za finance – da ostajamo v vseh teh ukrepih vzdržni in uravnoteženi. Od tu naprej tudi o tem, kar je bilo rečeno glede upoštevavanja gospodarske rasti. Mo smo mnenja, da se ta že upošteva v okviru uskladitvene

formule, ki predvideva uskladiitev v višini 60 % z rastjo plač, 40 % z inflacijo, kar pomeni, da je na nek način to zajeto notri. Od tukaj naprej tudi opozorilo glede finančnih posledic, seveda spet v tem duhu fiskalnega pravila, neke stabilnosti, ki jo moramo zasledovati. Dodatno sem dal zgolj pojasnilo, da ne bi bil spet napačno razumljen, da vse, kar se dogaja v Državnem zboru, vpliva na naše delo, nekaj bolj, nekaj manj. S tega vidika zgolj dajem na znanje, da tudi današnja razprava pripomore morda k tem dobrim namenom in ciljem, ampak še vedno, glede na to, da imamo omejene resurse, vpliva na naše delo in prestavlja določene roke na kasnejši datum, kljub temu da bi si želeli, da se določene spremembe zgodijo čim prej.

Za današnjo razpravo in to, kar ste nam položili na srce, se vam seveda tudi zahvaljujem. Kot rečeno, za zaključek naj ponovim, da Vlada predloga ne podpira. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod državni sekretar.

Mag. Karmen Furman, mogoče bo zadnja vaša, izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala za besedo.

Kot prvo moram reči, da smo skozi današnjo razpravo prišli najmanj do dveh ugotovitev, in sicer da je koalicija zgolj po slabih šestih mesecih očitno pozabila na vsebino svojega sklenjenega sporazuma, no, potem skozi razpravo se jim je pa vendarle nekako znova osvežil spomin. In pod drugič, da ste vse koalicijske stranke pozabile na svoje predvolilne obljube, danes ste pozabile na stiske upokojencev, na njihove probleme in težave. Vse te vaše predvolilne obljube so danes žal zvođenele. Dobili smo potrditev, da je vaša koalicijska pogodba le kos papirja s predlogi, ki pa očitno žal ne bodo nikoli uresničeni, vsaj za upokojence ne. Za izplačilo njihovega regresa ste za naslednje leto očitno že prišparali 38 milijonov evrov.

Spoštovani kolegice in kolegi iz koalicije, pred volitvami ste upokojencem marsikaj obljubljali. Letos celo obeležujemo prvo desetletje, odkar je Desus na čelu s Karlom Erjavcem napovedal upokojencem tisoč evrov najnižje pokojnine, a po tej napovedi so pokojnine samo še padale. Iz leta v leto se je gmotni položaj upokojencev slabšal in pokojnine so danes padle na vsega 57 % plače. Tako slabo še ni bilo. Kaj je naredila prejšnja vlada v sestavi SMC, SD in Desus? Nič. Popolnoma nič, da bi se položaj upokojencev izboljšal. Dejstvo je, da smo imeli samo v obdobju vlade SDS gospodarsko rast, in slednjo so upokojenci občutili tudi v svojih žepih. Zadnja pokojninska reforma, ki je bila sprejeta v obdobju Janševe vlade, je, pa če želite priznati ali ne, za desetletje podaljšala vzdržnost pokojninskega sistema, a učinki tudi te reforme se žal danes iztekajo. In danes imamo alarmantno stanje,

namreč leta 2008 je znašala povprečna neto starostna pokojnina 603,72 evra, deset let pozneje 620,25 evra. Veste, kaj to pomeni? Da ste v celnem desetletju pokojnine zvišali za borih 16,53 evra. Danes ta ista vlada v podaljšku znova špara že pri prvem ukrepu za upokojence, torej 38 milijonov evrov pri regresu za upokojence.

Pa še nekaj statistike, in sicer, danes v Sloveniji najnižja pokojnina znaša 218 evrov, zajamčena pokojnina 517 evrov, povprečna pa 641 evrov, torej blizu praga revščine, ki znaša 636 evrov. Statistika pravi, da kar 78 tisoč upokojencev oziroma 16 % vseh upokojencev prejema pokojnino, ki je nižja od praga revščine. Ja, res je, to so statistični podatki, za temi statističnimi podatki se pa skrivajo zgodbe ljudi, ki so trdo delali in plačevali prispevke v pokojninsko blagajno. Marsikdo je na delovnem mestu pustil tudi svoje zdravje, a danes žal njihove pokojnine ne zadostujejo niti za pokritje osnovnih stroškov življenja, še manj pa za kritje stroškov nege, če bi jo morda potrebovali. Kdo je za to odgovoren? Dejstvo je, da je ta resor dolga leta bil v rokah prav stranke SD, stranka Desus je pa tako že od nekdaj v vladi.

V tem mandatu smo opozicijske stranke predlagale kar nekaj zakonodajnih predlogov, s katerimi bi se zagotovo izboljšal finančni in socialni položaj upokojencev. Tukaj nam je pa bilo s strani Vlade očitano, da oviramo že vaše delo. In ja, žal so bili vsi ti predlogi tudi z vaše strani zavrnjeni. Torej vse kaže na to, da bodo upokojenci tudi pod vašo vlado ostali očitno pozabljeni. A zagotovo pa ne bodo pozabljeni prejemniki privilegiranih pokojnin, očitno ste pa zanje pohiteli tudi v vaši vladi. Namreč, že v mesecu oktobru ste v javno razpravo vložili osnutek predloga zakona o dodatku k pokojnini za izjemne dosežke na področju kulture in raziskovalno-razvojne dejavnosti. Torej če bo zakon sprejet, bo slednje seveda le še dodaten udarec za pokojninski sistem, kajti vsi vemo, da te izjemne privilegirane pokojnine nimajo nobene podlage v plačanih prispevkih, da se za vse te borce, njihove potomce, odslužene politike, razne kulturnike, za vse te pokojnine jemlje iz prav te skupne pokojninske blagajne, in to upokojencem, ki so leta in leta vplačevali v pokojninsko blagajno, danes pa prejema 200, 300, 400 evrov pokojnine. Ko povprečni upokojenec danes živetari in vaša vlada zanj nima posluha, na drugi strani nimate nikakršnih ovir podeljevati izjemnih pokojnin vaši izbrani eliti. Torej, žal se zgodovina tudi danes ponavlja. Ljudi delite na prvo- in drugorazredne državljane, predlagali bi zakon za elito, za vse druge upokojence vam pa očitno ni mar. Danes imamo tudi več kot 10 tisoč prejemnikov borčevskih pokojnin, a le ena tretjina od teh je bila udeležena v boju zoper okupatorja, dve tretjini pa so podedovane borčevske pokojnine. In za nameček, najmlajši prejemnik borčevske pokojnine je star 22 let.

Pa pogledjmo malo še tole vašo dvoličnost. Ko mi predlagamo dvig najnižjih pokojnin, govorim tukaj o ljudeh, ki prejema 200, 300 evrov pokojnine, se vi sklicujete na to, da je takšen predlog destimulativen za vplačilo v pokojninsko blagajno, da je v nasprotju s temeljnim načelom, da se pri odmeri pokojnine seveda upošteva dolžina in višina vplačevanja prispevkov v sistem. A veste kaj, spoštovane kolegice in kolegi? Destimulativne in v nasprotju s temeljnim načelom pokojninskega sistema so vaše privilegirane pokojnine. Pokojnine elit, ker vsi ti prejemniki v pokojninsko blagajno sploh niso vplačevali, njihov krog pa se sedaj po vaši zaslugi kar širi, in to na račun prav teh najrevnejših upokojencev. V času pred volitvami je bilo iz vaših ust slišati veliko obljub o popravilu krivic upokojencem, a danes kaže, da so bili to nekakšni predvolilni bombončki za kupovanje glasov in oblikovanje nove vlade. Danes, ko imate možnost, da svoje obljube izpolnite, da popravite ta resničen, vedno slabši finančni, socialni položaj upokojencev, danes žal z vaše strani za to ni nikakršnega posluha. Na svoje obljube ste očitno kar pozabili, pa toliko lepih besed je bilo v času pred volitvami. A danes vaša dejanja kažejo popolnoma drugače. Veste, tukaj se pa mi razlikujemo. V naši Slovenski demokratični stranki obljube, ki jih damo, tudi izpolnimo. Predlagamo rešitve, ki so dobre za ljudi, in podpiramo predloge, za katere vemo, da bodo prinesli nekaj dobrega za naše državljane, pa to ne glede na to, kdo jih navsezadnje predlaga.

Spoštovane kolegice in kolegi, danes imate tudi vi priložnost, da pri svojem glasovanju pritisnete tipko za in s tem navsezadnje pokažete, da tudi vi znate izpolniti svoje predvolilne obljube. S tem boste izpolnili tudi to, k čemur ste se za upokojence zavezali s svojo koalicijsko pogodbo, in navsezadnje boste s tem predvsem naredili končno nekaj dobrega za naše upokojence. To bi moralo biti edino, kar pri naših, vaših odločitvah na koncu šteje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospa poslanka, za vaše stališče.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ni interesa.

S tem, spoštovane poslanke in poslanci, prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, ki se glasi takole: »Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je primeren za nadaljnjo obravnavo.«

Glasujemo. Prisotnih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 44.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da predlagani sklep ni sprejet, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 16. izredno sejo Državnega zbora.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, želim vam prijeten večer.

Seja se je končala 5. decembra 2018 ob 20.58.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BOŽIČ, TILLEN 6, 18, 20, 32

F

FURMAN, KARMEN 5, 14, 21, 29, 32

H

HORVAT, JOŽEF 19

J

JURŠA, FRANC 22, 28

K

KNEŽAK, SONIBOJ 8

KOCIPER, MAŠA 26, 32

KORČE, JERCA 28, 29

KORDIŠ, MIHA 10

KRIVEC, DANIJEL 28

L

LENART, JOŽEF 22

LEP ŠIMENKO, SUZANA 16

LEP, JURIJ 12, 26

M

MAUROVIČ, NINA 8

N

NOVAK, LJUDMILA 16

P

PAVŠIČ, ROBERT 15

POJBIČ, MARIJAN 7, 29

R

REBERŠEK, ALEKSANDER 11

S

SLUGA, JANJA 9

STAROVIČ, VOJKO 11

Š

ŠUŠMELJ, ANDREJ 18, 22

T

TANKO, JOŽE 23

Ž

ŽNIDARIČ, MOJCA 21

LEGENDA

PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS Levica – Poslanska skupina Levica
PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati
PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti